

Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**

Regulamin wyboru projektów

**W ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska
2021-2027**

Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji

**Priorytet 9 Fundusze Europejskie na rzecz transformacji obszarów
górnictwzych na Dolnym Śląsku**

Działanie 9.1 Transformacja społeczna

Typ:

9.1.A Zapobieganie wykluczeniu z rynku pracy

9.1.B Usługi społeczne w zakresie mieszkalnictwa

Nabór konkurencyjny nr: FEDS.09.01-IP.02-190/25

Wrocław, 27 stycznia 2025 r.

Spis treści:

1. Słownik skrótów i pojęć	3
2. Regulamin wyboru projektu - informacje ogólne.....	15
3. Przedmiot naboru, w tym typy projektów podlegających dofinansowaniu	16
4. Typy Wnioskodawców/Beneficjentów oraz Partnerów	22
5. Uczestnicy projektu	23
6. Wymagania w zakresie realizacji projektu partnerskiego.....	25
7. Termin, miejsce i forma składania wniosków o dofinansowanie projektu oraz procedura wycofania wniosku	28
8. Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w naborze.....	29
9. Zasady finansowania projektu	30
10. Kwalifikowalność wydatków	32
11. Kwalifikowalność podatku VAT	33
12. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna).....	34
13. Szczegółowy budżet projektu	37
14. Realizacja zasad horyzontalnych	40
15. Wskaźniki produktu i rezultatu.....	49
16. Kryteria wyboru projektów wraz z podaniem ich znaczenia	49
17. Wniosek o dofinansowanie projektu	49
18. Forma i sposób komunikacji pomiędzy ION a Wnioskodawcą na etapie oceny projektów	50
19. Procedura oceny projektów w ramach naboru	52
20. Środki odwoławcze przysługujące Wnioskodawcy	56
21. Czynności wymagane przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu ...	62
22. Sytuacje, w których nabór może zostać unieważniony lub ION może zmienić Regulamin	70
23. Aspekty społeczne i środowiskowe w zamówieniach realizowanych w ramach projektu	72
24. Podstawy prawne oraz inne ważne dokumenty.....	77
25. Załączniki do Regulaminu	81

1. Słownik skrótów i pojęć

Beneficjent – podmiot publiczny lub prywatny, podmiot mający osobowość prawną lub niemający osobowości prawnej lub osoba fizyczna, odpowiedzialny za inicjowanie operacji lub inicjowanie i wdrażanie operacji oraz w kontekście pomocy de minimis podmiot udzielający pomocy, w przypadku gdy jest on odpowiedzialny za inicjowanie operacji lub za inicjowanie i wdrażanie operacji;

CST 2021 – centralny system teleinformatyczny, o którym mowa w art. 52 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027;

Decyzja o dofinansowaniu projektu – decyzja podjęta przez jednostkę sektora finansów publicznych, która stanowi podstawę dofinansowania projektu, w przypadku gdy ta jednostka jest jednocześnie instytucją udzielającą dofinansowania oraz wnioskodawcą. Ilekroć w Regulaminie jest mowa o umowie o dofinansowanie projektu należy przez to rozumieć również decyzję o dofinansowaniu projektu;

Deinstytucjonalizacja usług – proces przejścia od opieki instytucjonalnej do usług świadczonych w społeczności lokalnej, wynikający z potrzeby respektowania praw podstawowych określonych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej z dnia 7 czerwca 2016 r. (Dz. Urz. UE C 202 z 07.06.2016, str. 389), a także innych dokumentach międzynarodowych, w tym w szczególności Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169, z późn. zm.) i Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. poz. 526, z późn. zm.). Proces ten wymaga rozwoju usług świadczonych w społeczności lokalnej, przeniesienia zasobów z opieki instytucjonalnej na poczet usług świadczonych w społeczności lokalnej, stopniowego ograniczenia usług w ramach opieki instytucjonalnej. Integralnym elementem deinstytucjonalizacji usług jest profilaktyka mająca zapobiegać umieszczaniu osób w opiece instytucjonalnej, a w przypadku dzieci – rozdzieleniu dziecka z rodziną i umieszczeniu w pieczy zastępczej lub w opiece instytucjonalnej;

DNSH – ang. Do No Significant Harm – tzw. zasada „nie czyni poważnych szkód”;

Dofinansowanie – finansowanie UE lub współfinansowanie krajowe z budżetu państwa, przyznane na podstawie umowy o dofinansowanie projektu lub ze środków funduszy celowych, o ile tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu;

DPS – Dom Pomocy Społecznej

DWUP – Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy;

Dzienny dom pomocy – ośrodek wsparcia przeznaczony dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, zapewniający całodzienne usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz aktywizację w sferze fizycznej, intelektualnej oraz społecznej;

EFS + – Europejski Fundusz Społeczny Plus;

FEDS 2021- 2027 – Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027;

FST – Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji;

Fundusze strukturalne – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego oraz Europejski Fundusz Społeczny Plus, o których mowa w art. 1 rozporządzenia ogólnego;

Gospodarstwo opiekuńcze – forma rolnictwa społecznego łącząca gospodarstwo rolne z usługami społecznymi na rzecz m.in. osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, osób z niepełnosprawnościami. Prowadzeniem gospodarstwa zajmują się rolnicy lub domownicy gospodarstw rolnych. Wsparcie obejmuje między innymi niezbędną opiekę, pomoc w czynnościach życia codziennego oraz agrotępię;

ION – Instytucja Organizująca Nabór, tj. Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy;

IP FEDS – Instytucja Pośrednicząca Funduszami Europejskimi dla Dolnego Śląska 2021-2027, której rolę pełni Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy;

IZ FEDS – Instytucja Zarządzająca Funduszami Europejskimi dla Dolnego Śląska 2021-2027;

JST – Jednostka samorządu terytorialnego;

KE – Komisja Europejska;

KM FEDS – Komitet Monitorujący program Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027;

Kontrakt programowy - umowa określająca kierunki i warunki dofinansowania programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanego

przez zarząd województwa, w tym przedsięwzięcia priorytetowe realizowane w tym programie;

KOP – Komisja Oceny Projektów;

Kwalifikacja – zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w drodze edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez instytucję uprawnioną do certyfikowania;

Mechanizm racjonalnych usprawnień (MRU) – możliwość sfinansowania specyficznych działań dostosowawczych, uruchamianych wraz z pojawieniem się w projektach realizowanych w ramach polityki spójności osoby z niepełnosprawnością (w charakterze uczestnika/uczestniczki lub personelu projektu) osoby z niepełnosprawnością. Racjonalne usprawnienie oznacza konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nie nakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, jeśli jest to potrzebne w konkretnym przypadku;

Mieszkanie adaptowalne – mieszkanie, w którym wyeliminowano bariery, jakie napotykały w nich osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w celu umożliwienia tym osobom dalszego niezależnego życia w swojej społeczności. Mieszkaniem adaptowalnym nie są mieszkania treningowe oraz mieszkania wspomagane;

Mieszkanie treningowe – forma pomocy społecznej określona w art. 53 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;

Mieszkanie wspomagane – forma pomocy społecznej określona w art. 53 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;

Mieszkania z usługami/ ze wsparciem – inne mieszkania (niż mieszkania treningowe i mieszkania wspomagane), w których są oferowane usługi społeczne i wsparcie osób je zamieszkujących, opisane w załączniku nr 8 do Regulaminu wyboru projektów;

Niezależne życie – prawo do życia w społeczeństwie dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu lub osób z niepełnosprawnościami na równych prawach z innymi osobami. Oznacza możliwość sprawowania kontroli nad swoim życiem i podejmowania decyzji, które dotyczą ich życia, w szczególności w

zakresie miejsca zamieszkania, współmieszkańców oraz sposobu organizacji życia. Niezależne życie nie oznacza samodzielności, ale swobodę dokonywania wyborów i sprawowania kontroli nad swoim życiem. Niezależne życie możliwe jest przy zapewnieniu warunków mieszkaniowych, szerokiego zakresu usług społecznych i zdrowotnych świadczonych w społeczności lokalnej;

Opieka długoterminowa – zakres usług udzielanych osobom potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym przewlekle chorym, które przez dłuższy czas potrzebują pomocy w podstawowych aktywnościach życia codziennego, a które nie wymagają hospitalizacji w warunkach oddziału szpitalnego. Opiekę tę stanowią usługi zdrowotne lub społeczne polegające na świadczeniu w szczególności:

- a) długotrwałej opieki pielęgniarskiej;
- b) rehabilitacji;
- c) świadczeń terapeutycznych;
- d) usług pielęgnacyjnych, opiekuńczych oraz innych usług wspierających osoby;
- e) kontynuacji leczenia farmakologicznego i dietetycznego.

Opieka ta może być udzielana przez opiekunów formalnych (personel medyczny i pracowników świadczących usługi opiekuńcze) lub opiekunów faktycznych (rodzinę, osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą, bliskich, wolontariuszy);

Opieka instytucjonalna – usługi świadczone:

- a) w placówce opiekuńczo-pobytovej, czyli placówce wieloosobowego, całodobowego pobytu i opieki, w której liczba mieszkańców jest większa niż 8 osób, lub w której spełniona jest co najmniej jedna z poniższych przesłanek:
 - i) usługi nie są świadczone w sposób zindywidualizowany (dostosowany do potrzeb i możliwości danej osoby);
 - ii) wymagania organizacyjne mają pierwszeństwo przed indywidualnymi potrzebami mieszkańców;
 - iii) mieszkańcy nie mają wystarczającej kontroli nad swoim życiem i nad decyzjami, które ich dotyczą w zakresie funkcjonowania w ramach placówki;
 - iv) mieszkańcy są odizolowani od ogółu społeczności lub zmuszeni do mieszkania razem;

- b) w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.) lub w innej placówce wieloosobowego, całodobowego pobytu lub opieki;
- c) w placówce interwencyjnego zakwaterowania (m.in. noclegownie schroniska dla osób bezdomnych, ogrzewalnie).

Opieka instytucjonalna realizowana jest w szczególności w takich instytucjach jak:

- a) dom pomocy społecznej, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- b) zakład opiekuńczo-leczniczy i zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146, z późn. zm.).

Na potrzeby wytycznych pojęcie opieki instytucjonalnej długoterminowej należy rozumieć jako opiekę świadczoną powyżej 60 dni w roku kalendarzowym.

Opieka wytchnieniowa – opieka (trwająca nie dłużej niż 60 dni w roku kalendarzowym) nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w zastępstwie za opiekuna faktycznego (w związku ze zdarzeniem losowym, potrzebą załatwienia codziennych spraw lub odpoczynku opiekuna faktycznego) oraz wsparcie dla opiekuna faktycznego i najbliższego otoczenia osoby potrzebującej wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w szczególności w postaci poradnictwa specjalistycznego, edukacji, grup samopomocowych;

Opiekun faktyczny (nieformalny) – osoba opiekująca się osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, niebędąca opiekunem formalnym (zawodowym) i niepobierająca wynagrodzenia z tytułu sprawowania takiej opieki (nie dotyczy rodziców zastępczych), najczęściej członek rodziny, osoba sprawująca rodzinną pieczę zastępczą, osoba bliska, wolontariusz;

Osoba potrzebująca wsparcia w codziennym funkcjonowaniu – osoba, która ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymaga opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego;

Osoba z niepełnosprawnością – osoba niepełnosprawna w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2024 poz.44.), a także osoby z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123 ze zm.) tj. osoby z odpowiednim orzeczeniem lub innym dokumentem poświadczającym stan zdrowia lub uczeń albo dziecko w wieku przedszkolnym posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na dany rodzaj niepełnosprawności lub dzieci i młodzież posiadające orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno - wychowawczych wydawane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu głębokim. Orzeczenia uczniów, dzieci lub młodzieży są wydawane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej;

Partner – podmiot w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej, który jest wymieniony w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu, realizujący wspólnie z Beneficjentem (i ewentualnie innymi Partnerami) projekt na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie projektu i porozumieniu albo umowie o partnerstwie i wnoszący do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, bez którego realizacja projektu nie byłaby możliwa;

Podmiot ekonomii społecznej (PES) – podmiot ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej;

Podwójne finansowanie – zgodnie z „Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” to wydatki niedozwolone oznaczające w szczególności:

- więcej niż jednokrotne przedstawienie do rozliczenia tego samego wydatku albo tej samej części wydatku ze środków UE w jakiegokolwiek formie (w szczególności dotacji, pożyczki, gwarancji/poręczenia);
- rozliczenie zakupu używanego środka trwałego, który był uprzednio współfinansowany z udziałem środków UE;
- rozliczenie kosztów amortyzacji środka trwałego uprzednio zakupionego z udziałem środków UE;
- rozliczenie wydatku poniesionego przez leasingodawcę na zakup przedmiotu leasingu w ramach leasingu finansowego, a następnie rozliczenie rat opłacanych przez beneficjenta w związku z leasingiem tego przedmiotu;

- objęcie kosztów kwalifikowalnych jednocześnie wsparciem w formie pożyczki i gwarancji/poręczenia;
- rozliczenie tego samego wydatku w kosztach pośrednich projektu oraz kosztach bezpośrednich projektu;
- otrzymanie na wydatki kwalifikowalne danego projektu lub części projektu dotacji z kilku źródeł (krajowych, unijnych lub innych) w wysokości łącznie wyższej niż 100% wydatków kwalifikowalnych projektu lub części projektu;

PO KL – Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013;

Pomoc de minimis – pomoc państwa, która ze względu na swoją ograniczoną wielkość nie wymaga jej wcześniejszego notyfikowania do Komisji Europejskiej. Pułap pomocy de minimis brutto wynosi 300 000 euro na jedno przedsiębiorstwo w okresie trzech lat. Okres trzech lat należy oceniać w sposób ciągły. Dla każdego przypadku przyznania nowej pomocy de minimis należy uwzględnić całkowitą kwotę pomocy de minimis przyznanej w ciągu minionych trzech lat. Pułap określony powyżej stosuje się bez względu na formę pomocy de minimis lub realizowany za jej pośrednictwem cel, a także bez względu na to, czy pomoc przyznana przez państwo członkowskie jest w całości lub częściowo finansowana z zasobów Unii. Do celów stosowania określonego powyżej pułapu pomoc wyraża się jako dotację pieniężną. Wszystkie podane wartości są wartościami brutto, tj. nie uwzględniają potrąceń z tytułu podatków ani innych opłat. W przypadku gdy pomoc przyznawana jest w formie innej niż dotacja, kwotę pomocy stanowi ekwiwalent dotacji brutto takiej pomocy;

Pomoc publiczna – pomoc państwa zgodna z kryteriami określonymi w art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- występuje transfer środków publicznych,
- podmiot uzyskuje korzyść ekonomiczną,
- wsparcie ma charakter selektywny, tzn. uprzywilejowuje określony podmiot(y) albo produkcję określonych towarów,
- grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję na rynku unijnym oraz wpływa na wymianę handlową między krajami członkowskimi UE.

Za przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, uznaje się podmiot prowadzący działalność gospodarczą bez względu

na jego formę prawną, zgodnie z załącznikiem nr 1 do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu;

PO WER – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020;

Portal – <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/>;

PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;

Program FEDS 2021-2027 – program Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027;

Projekt – przedsięwzięcie w rozumieniu art. 2 pkt 22 ustawy wdrożeniowej, zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji, zgłoszone do objęcia albo objęte finansowaniem UE jednego z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności albo Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach programu operacyjnego;

Projekt partnerski – projekt w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej;

Przedsiębiorstwo – w odniesieniu do typów potencjalnych beneficjentów, definiowane jako osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, wpisana odpowiednio do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym. W odniesieniu do zagadnień związanych z pomocą publiczną i pomocą de minimis, definiowane zgodnie z załącznikiem nr 1 do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu;

Przedsiębiorstwo społeczne (PS) – podmiot ekonomii społecznej, posiadający status przedsiębiorstwa społecznego, zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej;

PZP – Prawo Zamówień Publicznych;

Regulamin – regulamin wyboru projektów. Jest to dokument opracowany przez ION, określający zasady przeprowadzenia naboru oraz wskazujący prawa i obowiązki stron uczestniczących w procesie wyboru wniosków;

RODO – należy przez to rozumieć rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str.1);

Rozporządzenie FST – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji;

Rozporządzenie ogólne – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej;

RPDI - Regionalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji;

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania – obejmują usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności i wykonywane są przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym;

Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027 – zestaw jakościowych, funkcjonalnych i technicznych wymagań w stosunku do wsparcia finansowanego ze środków funduszy unijnych, w celu zapewnienia w szczególności osobom z niepełnosprawnościami i starszym, możliwości skorzystania zarówno z udziału w projektach, jak i z efektów ich realizacji. Dla polityki spójności na lata 2021-2027 opracowano pięć standardów: szkoleniowy, informacyjno-promocyjny, cyfrowy, architektoniczny oraz transportowy. Standardy stanowią załącznik nr 2 do „Wytucznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027”;

Strona internetowa Programu FEDS 2021-2027 – <https://funduszeuedolnoslaskie.pl/>;

Strona internetowa aplikacji WOD2021 – <https://wod.cst2021.gov.pl/>;

Strona internetowa z informacjami na temat realizacji zasad równościowych – <https://funduszeudolnoslaskie.pl/poradnik/4770-realizacja-zasad-rownosciowych>;

Strona internetowa PFRON – <https://www.pfron.org.pl/o-funduszu/programy-i-zadania-pfron/programy-i-zadania-real/program-wyrownywania-ro/dokumenty-programowe/procedury-realizacji-programu-wraz-z-zalacznikami/procedury-realizacji-programu-archiwalne/procedury-realizacji-programu-oraz-zalaczniki-obowiazujace/>;

SUDOP – System Udostępniania Danych o Pomocy Publicznej;

SzOP – szczegółowy opis priorytetów programu – dokument przygotowany i przyjęty przez IZ FEDS, określający w szczególności zakres działań realizowanych w ramach poszczególnych priorytetów programu;

TPST – Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji dla Województwa Dolnośląskiego 2021-2030 - subregion wałbrzyski, stanowiący załącznik do FEDS 2021-2027;

UE – Unia Europejska;

Umowa o dofinansowanie projektu – umowa o dofinansowanie projektu w rozumieniu art. 2 pkt 32 lit. a lub lit b ustawy wdrożeniowej, czyli:

- a) umowa zawarta między właściwą instytucją a wnioskodawcą, którego projekt został wybrany do dofinansowania, zawierająca co najmniej elementy, o których mowa w art. 206 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, w tym umowa o finansowaniu, o której mowa w art. 59 ust. 5 rozporządzenia ogólnego,
- b) porozumienie, o którym mowa w art. 206 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, zawarte między właściwą instytucją a państwową jednostką budżetową, której projekt został wybrany do dofinansowania;

Usługi asystenckie – usługi obejmujące wspieranie osób z niepełnosprawnościami w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego, niezbędnych do aktywnego funkcjonowania społecznego, zawodowego, edukacyjnego.

W zależności od potrzeb osoby z niepełnosprawnością, usługi asystenckie mogą obejmować również opiekę higieniczną oraz pomoc w czynnościach fizjologicznych;

Usługi opiekuńcze – usługi obejmujące pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem, świadczone przez opiekunów faktycznych lub w postaci:

usług sąsiedzkich, usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania lub dziennych form usług opiekuńczych;

Usługi sąsiedzkie – obejmują pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgniacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji, oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem;

Usługi świadczone w społeczności lokalnej – usługi społeczne lub zdrowotne umożliwiające osobom niezależne życie w środowisku lokalnym, a dzieciom życie w rodzinie lub rodzinnej pieczy zastępczej. Usługi te zapobiegają odizolowaniu osób od rodziny lub społeczności lokalnej oraz umożliwiają podtrzymywanie więzi rodzinnych i sąsiedzkich. Są to usługi świadczone w sposób:

- a) zindywidualizowany (dostosowany do potrzeb i możliwości danej osoby);
- b) umożliwiający odbiorcom tych usług kontrolę nad swoim życiem i nad decyzjami, które ich dotyczą (w zakresie wsparcia dzieci uwzględnianie ich zdania);
- c) zapewniający, że odbiorcy usług nie są odizolowani od ogółu społeczności lub nie są zmuszeni do mieszkania razem;
- d) gwarantujący, że wymagania organizacyjne nie mają pierwszeństwa przed indywidualnymi potrzebami osoby z niej korzystającej.

Warunki, o których mowa w lit. a–d, muszą być spełnione łącznie;

Do usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej w ramach naboru należą w szczególności:

- a) usługi opiekuńcze, obejmujące pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem, świadczone przez opiekunów faktycznych lub w postaci: usług sąsiedzkich, usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania lub dziennych form usług opiekuńczych;
- b) opieka wytchnieniowa w formie całodobowego krótkookresowego pobytu (nie dłużej niż 60 dni w roku kalendarzowym) w placówkach, w których liczba miejsc całodobowego pobytu nie jest większa niż 8 lub w formie dziennego pobytu;
- c) usługi w rodzinnym domu pomocy, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;

- d) usługi w ośrodkach wsparcia, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (zarówno w formie pobytu dziennego jak i całodobowego), o ile liczba miejsc całodobowego pobytu w tych ośrodkach nie jest większa niż 8;
- e) usługi w gospodarstwach opiekuńczych w formie pobytu dziennego lub całodobowego, o ile liczba miejsc pobytu całodobowego w tych gospodarstwach nie jest większa niż 8;
- f) usługi asystenckie, świadczone przez asystentów na rzecz osób z niepełnosprawnościami (oraz ich rodzin), umożliwiające stałe lub okresowe wsparcie tych osób w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego, niezbędnych do ich aktywnego funkcjonowania społecznego, zawodowego lub edukacyjnego;
- g) usługi asystenckie dla innych grup niż osoby z niepełnosprawnościami, z wyłączeniem asystentury rodzinnej;
- h) usługi pielęgniarstwa długoterminowego domowego;
- i) usługi w postaci mieszkań treningowych lub mieszkań wspomaganych oraz innych mieszkań, w których są oferowane usługi społeczne i wsparcie osób je zamieszkujących, zwanych dalej „mieszkaniami z usługami/ ze wsparciem”, o ile liczba miejsc w mieszkaniu nie jest większa niż 3;

Ustawa wdrożeniowa – ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027;

Wkład własny – środki finansowe lub wkład niepieniężny zabezpieczone przez beneficjenta, które zostaną przeznaczone na pokrycie wydatków kwalifikowalnych i nie zostaną beneficjentowi przekazane w formie dofinansowania (różnica między kwotą wydatków kwalifikowalnych a kwotą dofinansowania przekazaną beneficjentowi, zgodnie ze stopą dofinansowania dla projektu rozumianą jako % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych);

Wniosek – wniosek o dofinansowanie projektu, tj. formularz wniosku o dofinansowanie projektu wraz z załącznikami. Załączniki stanowią integralną część wniosku o dofinansowanie projektu;

Wnioskodawca – podmiot, który złożył wniosek o dofinansowanie projektu;

WOD2021 – aplikacja wspierająca procesy wyboru projektów do dofinansowania, wchodząca w skład CTS2021, której głównym celem jest obsługa procesu wnioskowania o środki funduszy europejskich;

Wytyczne – wytyczne ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczące realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027, obowiązujące od 8 grudnia 2023 r.;

Zgodnie z Programem FEDS 2021-2027 warunki wsparcia FST poszczególnych typów operacji będą identyczne jak w przypadku projektów wspieranych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i EFS+ opisanych w odpowiednich celach szczegółowych niniejszego programu i „Umowie Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce” z wyjątkiem odpowiednio uzasadnionych wypadków uzgodnionych na KM FEDS (z wyjątkiem form wsparcia).

Mając na uwadze powyższe zapisy Programu, wymogi określone w **Wytycznych** EFS+ w obszarze usług, których dotyczy nabór, mają w nim zastosowanie.

ZWD – Zarząd Województwa Dolnośląskiego.

2. Regulamin wyboru projektu - informacje ogólne

Nabór ogłaszany jest przez IP FEDS, którą jest Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy – Filia we Wrocławiu, ul. Eugeniusza Kwiatkowskiego 4, 52-326 Wrocław, zwany dalej Instytucją Organizującą Nabór.

Jako Instytucja Organizująca Nabór (ION) przedstawiamy Państwu Regulamin obowiązujący w ogłoszonym przez nas naborze nr FEDS.09.01-IP.02-190/25.

Regulamin określa cel i zakres naboru, zasady jego organizacji, warunki uczestnictwa, sposób wyboru projektu oraz pozostałe informacje niezbędne podczas przygotowania wniosków o dofinansowanie projektów w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.

Nabór jest przeprowadzany w sposób konkurencyjny.

Nabór jest skierowany do tych z Państwa, którzy planują **realizację projektu na obszarze subregionu wałbrzyskiego**.

Regulamin oraz wszystkie niezbędne dokumenty do złożenia wniosku w odpowiedzi na ten nabór są dostępne na [stronie internetowej Programu FEDS 2021-2027](#).

Przystępując do naboru, akceptują Państwo postanowienia Regulaminu. W sprawach nieuregulowanych Regulaminem, zastosowanie mają odpowiednie przepisy prawa polskiego i Unii Europejskiej.

Wybór projektów do dofinansowania jest przeprowadzany w sposób przejrzysty, rzetelny i bezstronny. Zapewniamy Państwu równy dostęp do informacji o warunkach i sposobie wyboru projektów do dofinansowania oraz równe traktowanie. Wszelkie terminy realizacji określonych czynności wskazane w Regulaminie, jeśli nie wskazano inaczej, wyrażone są w dniach kalendarzowych. Jeżeli koniec terminu przypada na dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu uważa się najbliższy następny dzień roboczy.

W procesie postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, w zakresie procedury odwoławczej oraz przy udzielaniu dofinansowania, możemy wymagać od Państwa złożenia oświadczeń na potwierdzenie faktów lub stanu prawnego, niezbędnych do oceny projektu lub objęcia projektu dofinansowaniem.

3. Przedmiot naboru, w tym typy projektów podlegających dofinansowaniu

Ogłoszony nabór obejmuje nabór projektów w ramach Działania 9.1 Transformacja społeczna, typ:

- **9.1.A Zapobieganie wykluczeniu z rynku pracy**

Zakres projektów:

Poprawa dostępności do usług społecznych, usług asystenckich i opiekuńczych istotnych z punktu widzenia zwiększania aktywności zawodowej osób wykluczonych i ich rodzin, dotkniętych negatywnymi skutkami transformacji, w tym osób których bierność zawodowa wynika z konieczności opieki nad osobami zależnymi oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy poprzez wykorzystanie potencjału podmiotów ekonomii społecznej:

1) rozwój usług asystencji osobistej i opiekuńczych (w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze) dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu wraz ze wsparciem towarzyszącym zwiększającym szanse na niezależne życie, świadczone w społeczności lokalnej:

- a) usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania;

- b) usługi asystenckie, w tym skierowane w szczególności do osób z niepełnosprawnością;
- c) tworzenie miejsc opieki i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych świadczonych w ramach placówek zapewniających dzienną i całodobową opiekę nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (np. dzienne domy pomocy, miejsca krótkookresowego pobytu, w których świadczona jest opieka w zastępstwie za opiekunów faktycznych w ramach opieki wytchnieniowej);
- d) tworzenie gospodarstw opiekuńczych – forma rolnictwa społecznego łącząca gospodarstwo rolne z usługami społecznymi na rzecz m.in. osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, osób z niepełnosprawnościami;
- e) wolontariat opiekuńczy, usługi sąsiedzkie i inne formy samopomocowe na rzecz osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu;
- f) usługi pozwalające osobom potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu na samodzielne funkcjonowanie, w tym działania zwiększające mobilność, autonomię i bezpieczeństwo tych osób, takie jak np. likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania (mieszkania adaptowalne), sfinansowanie tworzenia i rozwoju wypożyczalni sprzętu wspomagającego (zwiększającego samodzielność tych osób) i sprzętu pielęgnacyjnego (niezbędnego do opieki nad tymi osobami), sfinansowanie wypożyczenia lub zakupu tego sprzętu, usługi dowożenia posiłków, usługi transportu indywidualnego;
- g) wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, m.in. np. teleopieki, systemów przywoławczych;
- h) organizacja czasu wolnego poprzez udział w zajęciach np. o charakterze kulturalnym.

Wsparcie wskazane w lit. f), g), h) będzie realizowane wyłącznie jako wsparcie towarzyszące.

2) Wsparcie dla kadr instytucji pomocy i integracji społecznej:

- a) szkolenie asystentów/ kandydatów na asystentów osób z niepełnosprawnościami oraz opiekunów/ kandydatów na opiekunów osób

potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w zakresie niezbędnym do świadczenia usług;

- b) kształcenie, w tym szkolenie i zajęcia praktyczne oraz wymiana doświadczeń dla opiekunów faktycznych, w tym m.in. zwiększających ich umiejętności w zakresie opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu;
- c) poradnictwo, w tym psychologiczne oraz pomoc w uzyskaniu informacji umożliwiających poruszanie się po różnych systemach wsparcia, z których korzystanie jest niezbędne dla sprawowania wysokiej jakości opieki dla opiekunów faktycznych;
- d) wsparcie istniejących placówek wsparcia dziennego poprzez podnoszenie kompetencji i kwalifikacji kadr świadczących usługi społeczne, opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze i asystenckie w zakresie świadczenia usług w społeczności lokalnej;
- e) wsparcie kadr systemu opieki długoterminowej poprzez poprawę i zmianę kompetencji pracowników placówek całodobowych w działaniach poza placówkami;
- f) rozwój systemu wsparcia dla kadr w zakresie superwizji; coachingu i mentoringu.

- **9.1.B Usługi społeczne w zakresie mieszkalnictwa**

Zakres wsparcia:

- a) tworzenie nowych mieszkań treningowych, wspomaganych, mieszkań z usługami lub mieszkań ze wsparciem (w tym zapewnienie kosztów remontu, adaptacji, zakupu wyposażenia, kosztów projektów budowlanych, w tym terapeuta przestrzeni, doradztwo architektoniczne oraz świadczenie usług na rzecz mieszkańców);
- b) tworzenie miejsc w istniejących mieszkaniach treningowych, wspomaganych, mieszkaniach z usługami lub mieszkaniach ze wsparciem (w tym zapewnienie kosztów remontu, adaptacji, zakupu wyposażenia oraz świadczenie usług na rzecz mieszkańców).

Usługi opiekuńcze są świadczone dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, a usługi asystenckie w szczególności dla osób z niepełnosprawnościami.

Usługi społeczne muszą być realizowane w projekcie przez okres co najmniej 5 miesięcy.

Wsparcie wskazane w typie projektów 9.1 A pkt 2) „wsparcie dla kadr instytucji pomocy i integracji społecznej” może być realizowane w projektach jedynie jako element uzupełniający do pozostałych typów wsparcia.

Zaplanowany we wniosku zakres wsparcia musi być zgodny z RPDI. Oznacza to, że działania w ramach projektu muszą być zgodne z zasadą deinstytucjonalizacji oraz przyczyniać się do realizacji celów RPDI. Zakres projektu musi się wpisywać w ogólne działania opisane w RPDI, a zakres oferowanego wsparcia nie może wykraczać poza SZOP FEDS 2021- 2027 i Regulamin.

Finansowanie usług zdrowotnych jest możliwe w zakresie działań o charakterze diagnostycznym lub profilaktycznym, zaś finansowanie leczenia jest możliwe wyłącznie w ramach opieki długoterminowej, jako wsparcie towarzyszące. Usługi zdrowotne mogą stanowić maksymalnie 20% wartości projektu.

Wsparcie oferowane w projektach jest dostosowane do indywidualnych potrzeb, potencjału i osobistych preferencji odbiorców tych usług (zwłaszcza w przypadku osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i osób z niepełnosprawnościami). Ponadto niezbędne jest dopasowanie wsparcia dla osób wykluczonych komunikacyjnie.

Wnioskodawca/ Beneficjent może określić we wniosku o dofinansowanie poziom odpłatności za oferowane w projekcie usługi dla osób korzystających ze wsparcia.

Zachęcamy Państwa do zapoznania się z rozwiązaniami innowacyjnymi PO KL i PO WER i – jeśli to możliwe – do wykorzystania ich w ramach projektów.

Bazy innowacji dostępne są pod adresami: bazy innowacji PO KL: http://kiw-pokl.org.pl/index.php?option=com_sobipro&task=search&sid=285∓Itemid=690&lang=pl i PO WER: <https://innowacjespoleczne.pl/>

Pojęcie kwalifikacji zostało określone w Załączniku nr 6 do Regulaminu.

Dokonywanie uzgodnień w zakresie uznania kwalifikacji będzie przeprowadzane przez nas na etapie wdrażania projektu (tj. oceny, rozliczania i kontroli projektu) w oparciu o „Listę sprawdzającą do weryfikacji, czy dany dokument można uznać za potwierdzający kwalifikację (niewłączoną do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji)/ kompetencję na potrzeby mierzenia wskaźników monitorowania FST dot. uzyskiwania kwalifikacji” zamieszczoną w Załączniku nr 6 do Regulaminu.

Obszar realizacji projektu jest zawężony do subregionu wałbrzyskiego objętego wsparciem FST, w którego skład wchodzi powiaty:

- dzierzoniowski,
- kłodzki,
- świdnicki,
- wałbrzyski,
- miasto Wałbrzych na prawach powiatu,
- ząbkowicki.

Projekty, które będą Państwo składać w odpowiedzi na nabór powinny przyczyniać się do realizacji celów zawartych w Programie FEDS 2021-2027, w tym w TPST, w szczególności muszą wpisywać się w realizację celu szczegółowego dla Działania 9.1 – Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie.

Celem TPST jest: „Subregion Wałbrzyski – bez węgla. Solidarny w dążeniu do bezpiecznego i stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego na rzecz neutralności klimatycznej, umiejętności uczenia się i poprawy jakości życia”.

Kategoriami interwencji dla naboru są kategorie interwencji:

- 158 – Działania w celu zwiększenia równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości trwałych i przystępnych cenowo usług,
- 163 – Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci.

Szczegółowe standardy realizacji form wsparcia przewidzianych w naborze zostały określone odpowiednio w Załączniku nr 7 i Załączniku nr 8 do Regulaminu.

UWAGA:

W projektach z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej dany uczestnik nie może otrzymywać jednocześnie wsparcia w więcej niż jednym projekcie z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej dofinansowanym ze środków EFS+ i/lub FST.

W ramach FST nie są realizowane projekty z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej. W ramach naboru realizowane są natomiast projekty z zakresu rozwoju usług społecznych.

Mając na uwadze powyższe oraz fakt, że zakres wsparcia realizowany w ramach Działania 9.1 typ A i B jest tożsamy ze wsparciem realizowanym w ramach Działania 7.7 (typ A, B, C, D) EFS+ i Działania 7.10 (typ A, B, C, D) EFS+ obligujemy Państwa do stosowania procedury weryfikacji jednoczesnego wielokrotnego uczestnictwa osoby w projektach pomiędzy FST i EFS+ w zakresie Działań 9.1 typ A i B oraz 7.7 (typ A, B, C, D) i 7.10 (typ A, B, C, D).

Procedura weryfikacji jednoczesnego wielokrotnego uczestnictwa osoby w projektach aktywizacji społeczno-zawodowej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) oraz Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 dostępna jest pod adresem: <https://funduszeuedolnoslaskie.pl/strona/7741-zalecenia-instrukcje-procedury-i-materialy-dwup-skierowane-do-beneficjentow>.

W przypadku Działań 9.1 typ A i B oraz 7.7 (typ A, B, C, D) i 7.10 (typ A, B, C, D) weryfikacja polega na sprawdzeniu czy dana osoba nie uczestniczy w jednakowych formach wsparcia w różnych projektach w tym samym czasie. Oznacza to, że dopuszczamy możliwość otrzymywania jednoczesnego wsparcia w dwóch projektach o charakterze usługowym, jednakże usługi muszą być rodzajowo różne (np. w jednym projekcie świadczone są usługi opiekuńcze, a w drugim projekcie usługi asystenckie). Sytuacje takie będą jednak podlegać szczególnemu monitoringowi pod kątem przestrzegania zasady wykluczającej możliwość podwójnego finansowania tych samym wydatków w różnych projektach.

W związku z powyższym rekomendujemy Państwu wprowadzanie danych uczestników do [Systemu Monitorowania EFS \(SM EFS\)](#) oraz [Systemu Monitorowania FST \(SM FST\)](#) niezwłocznie po rozpoczęciu udziału danej osoby w projekcie. Nie należy czekać z wprowadzaniem danych uczestników do systemu do zakończenia okresu rozliczeniowego, tylko wprowadzać je na bieżąco po rozpoczęciu udziału poszczególnych osób objętych wsparciem w projekcie.

4. Typy Wnioskodawców/Beneficjentów oraz Partnerów

Wnioski w naborze mogą składać następujące podmioty (Wnioskodawcy/ Beneficjenci):

- Instytucje integracji i pomocy społecznej,
- Instytucje rynku pracy,
- Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego,
- Jednostki Samorządu Terytorialnego,
- Lokalne Grupy Działania,
- MŚP,
- Niepubliczne podmioty integracji i pomocy społecznej,
- Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej,
- Organizacje pozarządowe,
- Podmioty ekonomii społecznej,
- Podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego;
- Publiczne zakłady opieki zdrowotnej;
- Związki zawodowe.

Partnerem w projekcie może być tylko podmiot wskazany powyżej.

Jednocześnie Wnioskodawca co najmniej od 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie musi posiadać swoją główną siedzibę, filię lub oddział na terenie subregionu wałbrzyskiego oraz Partner (jeżeli występuje) co najmniej od 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie projektu musi posiadać swoją główną siedzibę, filię lub oddział na terenie województwa dolnośląskiego.

W ramach naboru o dofinansowanie nie mogą ubiegać się podmioty:

- a) które podlegają wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania, w tym wykluczeniu, o którym mowa w art. 207 ust. 4 ustawy o finansach publicznych;

- b) na których ciąży obowiązek zwrotu pomocy wynikający z decyzji KE uznającej pomoc za niezgodną z prawem oraz ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 107 TFUE;
- c) karane na mocy zapisów ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zakazem dostępu do środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- d) karane na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary, które są wykluczone z możliwości otrzymania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej na podstawie prawodawstwa unijnego i krajowego wprowadzającego sankcje wobec podmiotów i osób, które w bezpośredni lub pośredni sposób wspierają działania wojenne Federacji Rosyjskiej lub są za nie odpowiedzialne (w szczególności ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego oraz Rozporządzenia (UE) nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie);
- e) jednostki samorządu terytorialnego (JST) oraz podmioty kontrolowane lub zależne od JST, na terenie której obowiązują dyskryminujące akty prawa miejscowego ustanowione przez organy tej JST oraz prawomocne wyroki sądów w sprawie naruszenia przepisów antydyskryminacyjnych zgodnie z art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060.

Powyższe wykluczenia dotyczą zarówno Wnioskodawcy/Beneficjenta, jak również Partnerów projektu i Podmiotów upoważnionych do ponoszenia wydatków.

5. Uczestnicy projektu

Wsparcie udzielane w projekcie kierowane jest do:

- JST oraz podległych im podmiotów,
- mieszkańców subregionu wałbrzyskiego objętych interwencją FST,
- organizacji społeczeństwa obywatelskiego,
- osób fizycznych objętych wsparciem doradczym i szkoleniowym,

- podmiotów ekonomii społecznej (w tym przedsiębiorstw społecznych).

Uczestnikami projektu są osoby zamieszkujące w rozumieniu Kodeksu Cywilnego obszar subregionu wałbrzyskiego objęty wsparciem FST.

W oparciu o definicję zawartą w „Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027”, uczestnikiem projektu jest osoba fizyczna, bez względu na wiek, bezpośrednio korzystająca ze wsparcia. Jako uczestników mogą Państwo wykazywać wyłącznie te osoby, które można zidentyfikować i uzyskać od nich dane niezbędne do określenia między innymi wspólnych wskaźników produktu (dotyczących co najmniej płci, statusu na rynku pracy, wieku, wykształcenia) i dla których planowane jest poniesienie określonego wydatku.

Dokumentem potwierdzającym spełnienie przez uczestnika projektu kryteriów kwalifikowalności udziału w projekcie, jest w szczególności zaświadczenie/inny dokument wystawiony przez właściwy podmiot, albo oświadczenie uczestnika projektu/ podmiotu otrzymującego wsparcie, jeżeli kryterium to nie może zostać potwierdzone dokumentem wystawionym przez właściwy podmiot. Weryfikowane to będzie przez nas w trakcie realizacji projektu. Ponadto uczestnik projektu musi być zobowiązany do przekazania informacji na temat jego sytuacji po opuszczeniu projektu.

UWAGA:

Osób niekorzystających z bezpośredniego wsparcia nie mogą Państwo wykazywać jako uczestników.

Bezpośrednie wsparcie uczestnika to wsparcie, na które zostały przeznaczone określone środki, świadczone na rzecz konkretnej osoby, mające doprowadzić do uzyskania korzyści przez uczestnika (np. nabycia kompetencji).

Dane uczestników projektów są przetwarzane zgodnie z RODO.

Wsparciem w ramach projektu mogą być objęte również „podmioty”. „Podmioty” korzystające bezpośrednio ze wsparcia to podmioty, które ta interwencja ma na celu wesprzeć.

Wsparciem bezpośrednim dla podmiotu jest wsparcie realizowane na rzecz jego funkcjonowania (np. w formie wprowadzenia zmiany jakościowej w jego funkcjonowaniu, oddelegowania pracownika przez pracodawcę na szkolenie).

Wsparciem bezpośrednim dla danego podmiotu **nie jest** przeszkolenie lub inna forma wsparcia jego pracownika w sytuacji, gdy nie wynika to z potrzeb tego podmiotu (np. pracownik zgłasza się na szkolenie z własnej inicjatywy).

Podmioty będące beneficjentami nie są co do zasady wykazywane jako podmioty objęte wsparciem oraz we wskaźnikach produktu i rezultatu, jeśli nie są adresatami wsparcia bezpośredniego.

6. Wymagania w zakresie realizacji projektu partnerskiego

Projekt mogą Państwo realizować w partnerstwie – zgodnie z zapisami art. 39 ustawy wdrożeniowej.

UWAGA:

W celu wspólnej realizacji projektu, mogą Państwo utworzyć partnerstwo, w ramach którego razem z innymi podmiotami zrealizują Państwo wspólnie projekt, zwany dalej „projektem partnerskim”, na warunkach określonych w porozumieniu albo umowie o partnerstwie.

Udział partnerów w projekcie partnerskim nie może polegać na wniesieniu do jego realizacji wyłącznie jednego z poniższych zasobów: ludzkich, organizacyjnych, technicznych lub finansowych. Ponadto zadania realizowane przez poszczególnych partnerów w ramach projektu partnerskiego nie mogą polegać na oferowaniu towarów, świadczeniu usług lub wykonywaniu robót budowlanych na rzecz pozostałych partnerów.

Partnerem wiodącym w projekcie partnerskim może być wyłącznie podmiot inicjujący projekt i tylko taki, którego potencjał ekonomiczny zapewnia prawidłową realizację projektu partnerskiego. Oznacza to, że partner wiodący powinien posiadać zdolność do zabezpieczenia prawidłowej realizacji projektu oraz zasoby umożliwiające zaspokojenie ewentualnych roszczeń właściwej instytucji, np. w przypadku, gdyby w projekcie zostały stwierdzone nieprawidłowości. Dodatkowo, odpowiedni potencjał partnera wiodącego jest istotny w kontekście dalszej realizacji projektu, gdyby któryś z pozostałych partnerów wycofał się z udziału w projekcie w trakcie jego realizacji.

W projektach realizowanych w partnerstwie, umowa o dofinansowanie projektu jest przez nas zawierana z partnerem wiodącym będącym Beneficjentem odpowiedzialnym za przygotowanie i realizację projektu w zakresie określonym w porozumieniu lub

umowie o partnerstwie. O ile umowa partnerska nie reguluje tej kwestii odmiennie, środki na realizację projektu otrzymuje każdy z partnerów. Oznacza to, że wykluczenie danego podmiotu z możliwości otrzymania środków uniemożliwia mu uzyskanie statusu partnera w projekcie.

UWAGA:

Stroną porozumienia jak i umowy o partnerstwie, nie może być podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania na podstawie przepisów wymienionych w Regulaminie w [Rozdziale 4 Typy Wnioskodawców/ Beneficjentów oraz Partnerów.](#)

Podmiot, o którym mowa w art. 4, art. 5 ust. 1 i art. 6 ustawy Prawo zamówień publicznych, inicjujący projekt partnerski, dokonuje wyboru partnerów spośród podmiotów innych niż wymienione w art. 4 tej ustawy, z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania. Podmiot ten, dokonując wyboru, jest zobowiązany w szczególności do:

- 1) ogłoszenia otwartego naboru partnerów na swojej stronie internetowej wraz ze wskazaniem co najmniej 21-dniowego terminu na zgłaszanie się partnerów;
- 2) uwzględnienia przy wyborze partnerów zgodności działania potencjalnego partnera z celami partnerstwa, deklarowanego wkładu potencjalnego partnera w realizację celu partnerstwa oraz doświadczenia w realizacji projektów o podobnym charakterze;
- 3) podania do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informacji o podmiotach wybranych do pełnienia funkcji partnera.

Przepisów pkt 1 i 2 nie stosuje się w przypadku wyboru podmiotów realizujących zadania objęte projektem partnerskim na podstawie praw szczególnych lub wyłącznych. Prawami szczególnymi lub wyłącznymi są prawa przyznane na podstawie przepisów prawa albo decyzji administracyjnej, polegające na zastrzeżeniu wykonywania określonej działalności dla jednego lub większej liczby podmiotów, wywierające istotny wpływ na możliwość wykonywania tej działalności przez inne podmioty.

Wyboru partnerów muszą Państwo dokonać przed złożeniem wniosku.

Powyższe wymogi dotyczące prawidłowości wyboru partnerów zostaną zweryfikowane na podstawie oświadczenia zawartego we wniosku o dofinansowanie. Kryterium dotyczące

wyboru partnera „Partnerstwo w projekcie” podlega możliwości uzupełnienia/poprawy wymaganych informacji na etapie negocjacji.

Podmiot, o którym mowa w art. 4, art. 5 ust. 1 i art. 6 ustawy PZP, niebędący podmiotem inicjującym projekt partnerski, po przystąpieniu do realizacji projektu partnerskiego podaje do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej informację o rozpoczęciu realizacji projektu partnerskiego wraz z uzasadnieniem przyczyn przystąpienia do jego realizacji oraz wskazaniem partnera wiodącego w tym projekcie.

Dokumenty potwierdzające prawidłowość wyboru partnera zostaną zweryfikowane przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu. Jeśli po ich weryfikacji okaże się, że dokonali Państwo wyboru partnera niezgodnie z powyższymi wymogami, to nie podpiszemy z Państwem umowy o dofinansowanie projektu.

Porozumienie oraz umowa o partnerstwie określają w szczególności:

- 1) przedmiot porozumienia albo umowy;
- 2) prawa i obowiązki stron;
- 3) zakres i formę udziału poszczególnych partnerów w projekcie, w tym zakres realizowanych przez nich zadań;
- 4) partnera wiodącego uprawnionego do reprezentowania pozostałych partnerów projektu;
- 5) sposób przekazywania dofinansowania na pokrycie kosztów ponoszonych przez poszczególnych partnerów projektu, umożliwiający określenie kwoty dofinansowania udzielonego każdemu z partnerów;
- 6) sposób postępowania w przypadku naruszenia lub niewywiązania się stron z porozumienia lub umowy.

W przypadkach uzasadnionych koniecznością zapewnienia prawidłowej i terminowej realizacji projektu, możemy wydać zgodę na zmianę partnera. W przypadku zmiany partnera musza Państwo wziąć pod uwagę zapisy art. 39 ust. 6 ustawy wdrożeniowej.

7 Termin, miejsce i forma składania wniosków o dofinansowanie projektu oraz procedura wycofania wniosku

Wnioski składają Państwo wyłącznie w formie dokumentu elektronicznego za pośrednictwem CST2021 w aplikacji WOD2021, dostępnego na stronie: [strona internetowa aplikacji WOD2021](#).

Nabór wniosków rozpocznie się 28 stycznia 2025 r. o godz. 0:00:01. Wtedy zostanie udostępniony formularz wniosku w aplikacji WOD2021 w sposób umożliwiający składanie wniosków. Wypełniają Państwo formularz wniosku o dofinansowanie przy użyciu funkcji „Utwórz wniosek” dostępnej przy naborze udostępnionym w systemie CST2021 w aplikacji WOD2021.

Nabór wniosków zakończy się 10 marca 2025 r. o godz. 23:59:59.

Nie zalecamy składania wniosków w ostatnim dniu naboru. W takim przypadku będziemy mogli pomóc w rozwiązaniu ewentualnych problemów technicznych tylko do godziny zakończenia pracy urzędu, tj. do 15:00.

Termin składania wniosków możemy zmienić w sytuacjach opisanych w [Rozdziale 22 Sytuacje, w których nabór może zostać unieważniony lub ION może zmienić Regulamin](#).

Logowanie do aplikacji WOD2021 w celu wypełnienia i złożenia wniosku będzie możliwe w dniu rozpoczęcia naboru.

Do prawidłowego przygotowania projektu od strony merytorycznej pomocna będzie dla Państwa „Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w systemie WOD2021 w ramach programu FEDS 2021-2027 w zakresie Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (dla naborów ogłaszanych przez IP FEDS)”, dostępna wraz z Regulaminem na [stronie internetowej Programu FEDS 2021-2027](#), w sekcji „Nabory”.

Procedura wycofania wniosku

Mają Państwo możliwość wycofania wniosku podczas trwania naboru oraz na każdym etapie jego oceny.

Aby wycofać wniosek w trakcie trwania naboru należy skorzystać z funkcjonalności aplikacji WOD2021 w CTS2021 – „Anuluj wniosek”, która została opisana w Instrukcji

Użytkownika Aplikacji WOD2021 – Wnioski o Dofinansowanie – Wnioskodawca, w podrozdziale 1.6 – Anulowanie wniosku. Instrukcja jest dostępna na stronie naboru, w zakładce dokumenty.

W przypadku wycofania wniosku przed zakończeniem naboru mają Państwo prawo złożyć kolejny wniosek. Aby to zrobić należy na podstawie anulowanego wniosku utworzyć kolejny za pomocą funkcjonalności – „Utwórz nowy wniosek wykorzystując istniejący”, która została opisana w podrozdziale 1.7 Utworzenie wniosku na podstawie innego wniosku ww. Instrukcji. Tak utworzony projekt można dowolnie edytować i wysłać do ION do czasu zakończenia naboru.

Aby wycofać wniosek po zakończeniu naboru należy przesłać do nas pismo informujące o wycofaniu wniosku, w formie elektronicznej, tj. poprzez ePUAP (na adres: /x6x6e54mt5/SkrytkaESP)/ e-Doręczenia (na adres: AE:PL-15312-54843-IWVSW-34), zgodnie z art. 4 i 147 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych. Pismo zawiera tytuł i numer projektu oraz jest podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub poprzez profil zaufany przez osobę uprawnioną do podejmowania decyzji w Państwa imieniu.

Następnie należy skorzystać z funkcjonalności aplikacji WOD2021 w CTS2021 – „Anuluj wniosek”, która została opisana w Instrukcji Użytkownika Aplikacji WOD2021 – Wnioski o Dofinansowanie – Wnioskodawca, w podrozdziale 1.6 – Anulowanie wniosku.

8 Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w naborze

Alokacja środków europejskich przeznaczona na nabór wynosi **40 000 000 PLN**, w tym zabezpiecza się **na procedurę odwoławczą** 15% alokacji przeznaczonej na nabór, tj. **6 000 000 PLN**.

Ponadto, jako współfinansowanie z budżetu państwa w ramach środków z Kontraktu Programowego, na nabór przeznacza się kwotę **14 285 715 PLN**.

Łączna kwota środków na dofinansowanie projektów w naborze (środki UE + współfinansowanie z budżetu państwa) wynosi **54 285 715 PLN**.

W trakcie trwania naboru lub po jego rozstrzygnięciu możemy zwiększyć kwotę przeznaczoną na dofinansowanie projektów w naborze z uwzględnieniem zasady równego traktowania (dofinansowanie wszystkich projektów, które uzyskały wymaganą

liczbę punktów albo dofinansowanie kolejno projektów, które uzyskały wymaganą liczbę punktów oraz taką samą ocenę).

Wybór projektów do dofinansowania uzależniony będzie od dostępności wolnych środków dla danego Działania w danym miesiącu.

Kontraktacja projektów wybranych do dofinansowania uzależniona będzie od wysokości limitu „L” (limitu dostępnej alokacji) dla danego Działania/Priorytetu w danym miesiącu - zgodnie z art.18 Kontraktu Programowego.

W sytuacji, gdy w naborze nie ma negatywnie ocenionych projektów na żadnym etapie oceny oraz dostępna alokacja w ramach Działania pozwala na dofinansowanie w pełnej wnioskowanej wysokości wszystkich projektów, wybór może zostać dokonany na pełną kwotę alokacji przeznaczonej na nabór.

9 Zasady finansowania projektu

Minimalna wartość projektu wynosi powyżej 2 000 000 PLN.

Maksymalna wartość projektu nie przekracza 4 000 000 PLN.

Maksymalny dopuszczalny poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu **wynosi 70%**.

Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu **wynosi 95%** (70% środki UE, 25% współfinansowanie z budżetu państwa).

Dopuszczamy zmianę wartości projektu w trakcie jego realizacji za naszą zgodą. Zwiększenie wartości projektu uzależnione będzie m.in. od dostępności wolnych środków (zarówno w ramach FST jak i budżetu państwa) w Działaniu 9.1. W związku z powyższym w trakcie realizacji projektu udział budżetu państwa w wartości projektu może się zmienić.

Minimalny udział wkładu własnego w ramach projektu **wynosi co najmniej 5% wydatków kwalifikowalnych projektu.**

Wkład własny jest wykazywany we wniosku, przy czym to Państwo określają formę wniesienia wkładu własnego (pieniężny lub niepieniężny).

Maksymalna wartość projektów, które zostaną wybrane w ramach tego naboru (środki UE + współfinansowanie z budżetu państwa + wkład własny) wynosi 57 142 858 PLN.

Źródłem finansowania wkładu własnego mogą być zarówno środki publiczne, jak i prywatne. O zakwalifikowaniu wkładu własnego do środków publicznych lub prywatnych decyduje źródło pochodzenia środków. **Wkład własny może być wniesiony także przez Partnera projektu lub przez uczestników projektu. Wkład własny może być wniesiony do projektu przez jego uczestników pod warunkiem, że będzie on przekazany na numer bankowy wskazany przez Beneficjenta.**

W przypadku projektów skierowanych do osób z niepełnosprawnościami Wnioskodawca może się starać o dofinansowanie wkładu własnego ze środków PFRON. Szczegółowe informacje są podane na stronie: [strona internetowa PFRON](#) w załączniku nr 2 Zasady wyboru, dofinansowania i rozliczania projektów dotyczących obszaru E programu (dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach gmin, powiatów i organizacji pozarządowych dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych).

Wkład własny wnoszony w ramach kosztów pośrednich uznajemy za wkład pieniężny.

Rekomendujemy Państwu zapoznanie się z zasadami wnoszenia wkładu własnego do projektów opisanymi w „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”.

W trakcie realizacji projektu dopuszczamy możliwość zmiany poziomu wkładu własnego jedynie za zgodą IP FEDS.

Koszty bezpośrednio w projekcie rozliczają Państwo na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków.

Dofinansowanie projektu jest Państwu wypłacane w formie zaliczki w wysokości i terminie określonych w harmonogramie płatności stanowiącym załącznik do umowy o dofinansowanie projektu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dofinansowanie może być Państwu wypłacane w formie refundacji poniesionych przez Państwa lub partnerów kosztów (o ile występują w projekcie).

W porozumieniu z nami sporządzają Państwo harmonogram płatności uwzględniając przy tym, że zaliczka jest udzielana w wysokości nie większej i na okres nie dłuższy niż jest to niezbędne dla prawidłowej realizacji projektu oraz wynika ze szczegółowego budżetu i harmonogramu realizacji projektu.

10 Kwalifikowalność wydatków

Końcową datą kwalifikowalności wydatków w ramach programu jest 31 grudnia 2029 r.

Okres kwalifikowalności wydatków w ramach Państwa projektu określony będzie w umowie o dofinansowanie projektu i będzie on tożsamy z okresem realizacji projektu.

Okres kwalifikowalności wydatków w ramach projektu może przypadać na okres przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu, jednak nie wcześniej niż przed dniem złożenia wniosku (pod warunkiem, że wydatki te odnoszą się do okresu realizacji projektu).

Wydatki te ponoszone są na Państwa własną odpowiedzialność. Wydatki poniesione przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu mogą zostać uznane za kwalifikowalne wyłącznie w przypadku spełnienia warunków kwalifikowalności określonych w „Wytocznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” i w umowie o dofinansowanie projektu.

Po uzyskaniu naszej zgody mogą Państwo ponosić wydatki po okresie realizacji wskazanym w umowie o dofinansowanie projektu pod warunkiem, że wydatki te zostały poniesione w związku z realizacją projektu do 30 dni kalendarzowych od zakończenia okresu realizacji projektu oraz zostaną uwzględnione we wniosku o płatność końcową (np. składki ZUS z tytułu wynagrodzeń personelu projektu poniesione na końcowym etapie realizacji projektu). W takim przypadku wydatki te możemy uznać za kwalifikowalne, o ile spełniają pozostałe warunki kwalifikowalności określone w „Wytocznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”.

UWAGA:

Okres realizacji projektu nie może przekraczać 30 listopada 2026 r.

Wniosek o płatność końcową zobowiązani są Państwo złożyć w terminie do 30 dni od daty zakończenia realizacji projektu, wskazanej we wniosku o dofinansowanie projektu.

W trakcie realizacji projektu, w uzasadnionych sytuacjach, za naszą zgodą dopuszcza się wydłużenie okresu realizacji projektu.

Do dofinansowania nie mogą Państwo przedłożyć projektu, który został fizycznie ukończony (w przypadku robót budowlanych) lub w pełni wdrożony (w przypadku dostaw i usług) przed przedłożeniem wniosku, niezależnie od tego, czy wszystkie dotyczące tego projektu płatności zostały przez Państwa dokonane. Przez projekt fizycznie ukończony lub wdrożony należy rozumieć projekt, dla którego przed dniem złożenia wniosku nastąpił odbiór ostatecznych robót, dostaw lub usług przewidzianych do realizacji w jego zakresie rzeczowym.

11 Kwalifikowalność podatku VAT

Wydatki w ramach Państwa projektu mogą obejmować koszt podatku od towarów i usług (VAT).

Mając na uwadze fakt, że łączny koszt projektu jest mniejszy niż 5 000 000 EUR (włączając VAT), VAT w projekcie nieobjętym pomocą publiczną, stanowi wydatek kwalifikowalny. Brak obowiązku składania w projekcie oświadczeń o kwalifikowalności podatku VAT nie zwalnia Państwa/innych podmiotów zaangażowanych w realizację projektu, z obowiązku przestrzegania przepisów prawa i poddawaniu się kontrolom przez uprawnione organy administracji skarbowej.

W przypadku projektów objętych zasadami pomocy publicznej o łącznym koszcie mniejszym niż 5 000 000 EUR, niezbędne jest wzięcie pod uwagę regulacji określających zasady udzielania tej pomocy, tj.:

- kwalifikowalność zapłaconego podatku VAT obok przepisów rozporządzenia ogólnego podlega dodatkowym ograniczeniom wynikającym z zasad udzielania pomocy publicznej;
- za kwalifikowalne mogą być uznane tylko te wydatki, które spełniają łącznie warunki określone w „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” i warunki wynikające z regulacji w zakresie pomocy publicznej przyjętych na poziomie unijnym lub krajowym, które są nadrzędne w stosunku do postanowień ww. Wytycznych.

12 Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)

Nie ma możliwości automatycznego stwierdzenia występowania/ niewystępowania pomocy publicznej/ pomocy de minimis w naborze.

Beneficjent nie może udzielać pomocy publicznej przedsiębiorcy zgodnie z przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy.

W przypadku gdy podmiotem udzielającym pomocy de minimis jest Beneficjent lub Partner, pomoc de minimis może być udzielona, jeżeli możliwość jej udzielenia przewiduje umowa albo porozumienie, o których mowa w art. 2 pkt 32 lit. a albo b ustawy wdrożeniowej.

Ustalenie, czy w danym przypadku występuje pomoc de minimis jest możliwe wyłącznie po zbadaniu, czy zostały spełnione jednocześnie wszystkie trzy przesłanki występowania pomocy de minimis (tzw. test pomocy de minimis), tj. gdy wsparcie:

- jest przyznawane przez państwo lub pochodzi ze środków państwowych;
- udzielane jest na warunkach korzystniejszych niż oferowane na rynku;
- ma charakter selektywny.

Obowiązek przeprowadzenia testu pomocy de minimis spoczywa na podmiocie udzielającym pomocy.

W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc de minimis, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa unijnego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia.

Wnioskodawca zobowiązany jest do przedstawienia we wniosku:

- rodzaju wydatków objętych pomocą de minimis;
- szacunkowej wartości wydatków objętych pomocą de minimis (zgodnie z limitami określonymi w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis).

Wsparcie będzie mogło zostać udzielone przedsiębiorcy do wysokości limitu pomocy de minimis, zgodnie z przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy.

W przypadku, gdy jeden przedsiębiorca przekroczył dozwolony limit pomocy de minimis, o którym mowa w art. 3 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831, Beneficjent/ Partner nie będzie mógł mu udzielić wsparcia w postaci pomocy publicznej.

Wydatki związane z pomocą de minimis stanowią koszty bezpośrednie w projekcie.

Pomoc de minimis może wystąpić w przypadku ponoszenia w projekcie wydatków w ramach środków trwałych oraz wykorzystywania ww. wydatków do działalności komercyjnej, w okresie realizacji projektu i/lub po jego zakończeniu.

Wystąpienie pomocy de minimis w okresie realizacji projektu

W przypadku wykorzystania środków trwałych zakupionych w ramach projektu do realizacji danego projektu finansowanego ze środków unijnych, jak również wykorzystania ww. sprzętu/infrastruktury/wyposażenia do wykonywania działalności komercyjnej, ww. wydatki każdorazowo powinny zostać objęte regułami pomocy de minimis, proporcjonalnie do czasu, w jakim sprzęt lub infrastruktura zakupiona w ramach projektu były wykorzystywane do celów komercyjnej działalności w okresie realizacji projektu.

Pod kątem wystąpienia pomocy de minimis powinno być weryfikowane także wsparcie w postaci szkoleń dla asystentów osób niepełnosprawnych i opiekunów osób niesamodzielnych.

Wystąpienie pomocy de minimis po zakończeniu okresu realizacji projektu

Wykorzystanie środków trwałych zakupionych w ramach projektu, po jego zakończeniu do prowadzenia działalności komercyjnej powinno skutkować objęciem ww. wydatków w całości regułami pomocy de minimis. W związku z powyższym, w sytuacji gdy jako Beneficjent realizujący projekt, finansowany ze środków unijnych, planują Państwo wykorzystanie środków trwałych zakupionych w ramach projektu do działalności komercyjnej (w pełni lub nawet częściowo) wówczas ww. wydatek/wydatki powinny zostać objęte w całości regułami pomocy de minimis. W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że w przypadku, gdy środki trwałe zakupione w ramach projektu będą wykorzystywane wyłącznie w celu świadczenia usług finansowanych w ramach NFZ, należy przyjąć, że powyższe wsparcie wyłączone jest spod reguł pomocy de minimis.

Analogicznie należy postępować w sytuacji innego rodzaju wsparcia realizowanego w projekcie, np. wsparcia w postaci działań edukacyjnych dla członków rodzin osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w zakresie merytorycznym związanym ze wsparciem udzielanym w ramach naboru. W takiej sytuacji, ww. wsparcie

również powinno być weryfikowane pod kątem wystąpienia pomocy de minimis. Zdaniem ION wsparcie takie powinno być uznane za pomoc de minimis, w sytuacji, gdy podmiot leczniczy, którego personel zostanie przeszkolony w ramach projektu prowadzi działalność komercyjną, której przedmiot pokrywa się z realizowanymi w projekcie szkoleniami personelu, a wsparcie w postaci przeszkolonego w projekcie personelu będzie wykorzystywane w prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności komercyjnej. W takiej sytuacji, koszty ww. szkolenia personelu należy objąć pomocą de minimis, zaznaczając odpowiednie wydatki w szczegółowym budżecie projektu.

Analogicznie należy postąpić w przypadku innego rodzaju wsparcia otrzymanego w ramach projektu, które będzie wykorzystywane również do prowadzenia działalności komercyjnej.

Nie ma możliwości automatycznego stwierdzenia występowania/ niewystępowania pomocy de minimis w danym naborze. W związku z powyższym podmiot udzielający wsparcia każdorazowo powinien dokonać obiektywnej i racjonalnej oceny projektu, na podstawie przesłanek wskazanych w art. 107 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), pamiętając jednocześnie o zakresie podmiotowym pomocy de minimis, tj., że przepisy o pomocy de minimis mają zastosowanie jedynie do przedsiębiorcy w rozumieniu prawa wspólnotowego. Zarówno publiczne, jak też niepubliczne podmioty świadczące opiekę w zakresie zdeinstytucjonalizowanej opieki poprzez rozwój świadczeń opiekuńczych dla osób niesamodzielnych i asystenckich dla osób z niepełnosprawnością mogą być traktowane jako podmioty prowadzące działalność gospodarczą, a tym samym, mogą one podlegać przepisom o pomocy publicznej. W związku z tym, w przypadku, gdy podmioty te będą wykorzystywać wsparcie uzyskane w ramach projektu do działalności komercyjnej (np. środki trwałe zakupione w ramach projektu), tego typu wsparcie powinno zostać zweryfikowane pod kątem wystąpienia pomocy de minimis.

Na etapie konstruowania zapisów wniosku powinni Państwo jednoznacznie określić planowany zakres wykorzystania środków trwałych oraz infrastruktury zakupionej w projekcie zarówno w okresie trwania projektu, jak również po jego zakończeniu, a w konsekwencji – wskazać wydatki objęte regulami pomocy de minimis.

13 Szczegółowy budżet projektu

Zaplanowane koszty projektu przedstawiają Państwo we wniosku w formie budżetu zadaniowego.

Budżet zadaniowy oznacza przedstawienie kosztów kwalifikowalnych projektu w podziale na zadania merytoryczne, realizowane w ramach kosztów bezpośrednich oraz na koszty pośrednie.

UWAGA:

Prosimy zweryfikować, czy wskazany przez Państwa we wniosku kwotowy poziom wkładu własnego odpowiada procentowym limitom określonym w danym naborze oraz czy wskazany we wniosku poziom procentowy kosztów pośrednich jest spójny z odpowiadającą mu kwotą oraz zgodny z wymogami naboru.

W budżecie projektu wskazują Państwo oraz uzasadniają źródła finansowania.

Koszty pośrednie projektu rozliczane są wyłącznie z wykorzystaniem następujących stawek ryczałtowych:

- 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie (z pomniejszeniem kosztu mechanizmu racjonalnych usprawnień, o którym mowa w „Wytocznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027”),
- 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie (z pomniejszeniem kosztu mechanizmu racjonalnych usprawnień, o którym mowa w „Wytocznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027”).

UWAGA:

Wskazane powyżej stawki ryczałtowe są określone w „Wytocznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”. Ustalając stawkę ryczałtową, która będzie miała zastosowanie dla projektu, są Państwo zobowiązani do uwzględnienia wymogów dotyczących minimalnej i maksymalnej wartości projektu, przyjętych dla naboru i wskazanych w Regulaminie w [Rozdziale 9 Zasady finansowania projektu](#).

Koszty pośrednie rozumiane są jako koszty administracyjne związane z techniczną obsługą realizacji projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań związanych z osiągnięciem celu projektu:

- a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym koszty wynagrodzenia tych osób, wyposażenia ich stanowiska pracy, ich przejazdów, delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby,
- b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki),
- c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki,
- d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biura rachunkowego),
- e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,
- f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczym lub odrębnego rachunku płatniczego,
- g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.), z wyłączeniem działań, o których mowa w art. 50 ust. 1 lit. E rozporządzenia ogólnego,
- h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,
- i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za sprzątnięcie, ochronę, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,

- j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,
- k) koszty biurowe związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów),
- l) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy,
- m) koszty ubezpieczeń majątkowych.

UWAGA:

Katalog kosztów pośrednich jest katalogiem zamkniętym. W praktyce oznacza to, że żadne inne koszty poza wskazanymi powyżej nie mogą zostać zakwalifikowane do kosztów pośrednich.

W kosztach pośrednich nie mogą Państwo ujmować żadnych wydatków ponoszonych w związku z działaniami merytorycznymi projektu.

Na etapie wyboru projektu weryfikujemy, czy w ramach zadań określonych w budżecie projektu (w kosztach bezpośrednich) nie zostały wykazane koszty, które stanowią koszty pośrednie.

Koszty pośrednie są traktowane jak wydatki faktycznie poniesione. Nie ma obowiązku gromadzenia przez Państwa faktur i innych dokumentów księgowych o równoważnej wartości dowodowej na potwierdzenie poniesienia wydatku w ramach projektu.

Stawka ryczałtowa kosztów pośrednich zostanie wskazana w umowie o dofinansowanie projektu i będzie pokrywała wszystkie koszty pośrednie projektu.

Możemy obniżyć stawkę ryczałtową kosztów pośrednich w przypadku rażącego naruszenia przez Państwa postanowień umowy o dofinansowanie projektu zgodnie z załącznikiem nr 11 do umowy o dofinansowanie projektu „Katalog naruszeń zapisów Umowy o dofinansowanie projektu - zakres obniżenia stawek ryczałtowych kosztów pośrednich”.

Zgodnie z „Wytocznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” oraz z zapisami SzOP w ramach naboru nie ma możliwości finansowania wydatków w ramach mechanizmu finansowania krzyżowego cross – financing.

We wnioskach składanych w naborze nie ma możliwości rozliczania kosztów bezpośrednich kwotami ryczałtowymi.

Zmiana sposobu rozliczania kosztów bezpośrednich nie jest możliwa.

W naborze mogą Państwo finansować wydatki związane z adaptacją, remontem, dostosowaniem nieruchomości lub pomieszczeń do nowej funkcji zgodnie z zakresem wsparcia wskazanym w [Rozdziale 3](#) **Przedmiot naboru, w tym typy projektów podlegających dofinansowaniu** do 50 % wartości projektu.

W ramach naboru nie są kwalifikowalne wydatki związane z budową nieruchomości.

14 Realizacja zasad horyzontalnych

Realizując projekty dofinansowane z FEDS 2021-2027 należy przestrzegać zasad horyzontalnych a obowiązek ich stosowania wynika z Umowy Partnerstwa, programu FEDS 2021-2027 oraz wytycznych.

Wsparcie udzielane będzie wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają zasad horyzontalnych, o których mowa w art. 9 rozporządzenia ogólnego.

Projekt musi być zgodny z następującymi zasadami :

- zasadą równości kobiet i mężczyzn;
- zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnością;
- zasadą zrównoważonego rozwoju, w tym zasadą „nie czyni poważnych szkód” (DNSH)

oraz:

- [Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej](#) z dnia 26 października 2012 r.;
- Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (w szczególności praw ujętych w art. 5–9, art. 12, art. 16, art. 19–21, art. 24–30).

Zasady te muszą być stosowane na etapie przygotowywania, wdrażania, monitorowania, sprawozdawczości i trwałości projektu i mogą one być weryfikowane podczas kontroli.

Zasada wspierania zrównoważonego rozwoju ma na celu zapewnienie, że realizowany przez Państwa projekt jest zgodny z celami zrównoważonego rozwoju ONZ, celami Porozumienia Paryskiego, zasadą „nie czyni poważnych szkód” (DNSH) oraz celami w zakresie środowiska określonymi w art. 11 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej co wynika z art. 9 rozporządzenia ogólnego.

Fundusze Unijne powinny wspierać działania respektujące standardy i priorytety klimatyczne i środowiskowe UE oraz działania, które nie czynią poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 9 i art. 17 rozporządzenia nr 2020/852 w sprawie tak zwanej „Taksonomii”.

Zasada DNSH oznacza niewspieranie ani nieprowadzenie działalności gospodarczej, która czyni znaczące szkody dla któregokolwiek z sześciu celów środowiskowych (łagodzenie zmian klimatu; adaptacja do zmian klimatu; odpowiednie użytkowanie i ochrona zasobów wodnych i morskich; gospodarka o obiegu zamkniętym w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling; zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń powietrza, wody lub ziemi; ochrona i odtwarzanie bioróżnorodności i ekosystemów) w stosownych przypadkach w rozumieniu art. 17 rozporządzenia w sprawie w sprawie tak zwanej „Taksonomii”.

We wniosku powinni Państwo co najmniej zadeklarować zgodność projektu z zasadą zrównoważonego rozwoju lub neutralność wobec tej zasady.

Projekt neutralny to projekt niezwiązany z kwestiami ochrony środowiska, niewpływający w żaden sposób na jego stan. Natomiast projekt zrównoważony środowiskowo podlega kryteriom w art. 3 rozporządzenia nr 2020/852 w sprawie tak zwanej „Taksonomii”.

W sytuacji gdy zaplanowane zadania w Państwa projekcie mogą mieć znaczący przewidywany wpływ na środowisko, mogą doprowadzić do niekorzystnego wpływu na środowisko, wówczas muszą Państwo odnieść się do zasad wspierania zrównoważonego rozwoju obowiązujących projekty realizowane w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W takiej sytuacji w ramach potwierdzenia spełnienia zasady DNSH muszą Państwo odnieść się do Analizy DSNH będącej załącznikiem dla programu FEDS 2021-2027.

Z powyższej analizy wynika, że co do zasady projekty FST w części społecznej nie mają znaczącego wpływu na środowisko.

Zasada równości kobiet i mężczyzn jest jedną z naczelných i podstawowych zasad horyzontalnych w UE. Polega na zwalczaniu wykluczenia społecznego i dyskryminacji oraz wspieraniu sprawiedliwości społecznej i ochrony socjalnej, równości kobiet i mężczyzn, solidarności między pokoleniami oraz ochronę praw dziecka.

Przestrzeganie tej zasady ma gwarantować kobietom i mężczyznom równe prawa i obowiązki, a także przypisanie takiej samej wartości społecznej. To również stan, w którym kobiety i mężczyźni mają równy dostęp do zasobów (środków finansowych, szans rozwoju), z których mogą korzystać. Przyczynia się do zwiększenia trwałego udziału kobiet w zatrudnieniu i rozwoju ich kariery zawodowej, ograniczenia segregacji na rynku pracy, zwiększania równości płci w obszarze kształcenia, szkolenia oraz wspierania rozwiązań zmierzających do zmniejszania luki płacowej, a także propagowania godzenia pracy i życia osobistego, m.in. poprzez większy dostęp do opieki nad dziećmi i osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Zasada ta ma gwarantować możliwość wyboru drogi życiowej opartej na równouprawnieniu bez ograniczeń wynikających ze stereotypów płci.

Ocena zgodności Państwa projektu z zasadą równości kobiet i mężczyzn obligatoryjnie odbywa się na podstawie formularza „standardu minimum” określonego w załączniku nr 1 do „Wytucznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027”.

Standard minimum obejmuje pięć zagadnień i pomaga ocenić, czy uwzględnili Państwo kwestie równościowe w ramach analizy potrzeb w projekcie, zaplanowanych działań, wskaźników lub w ramach działań prowadzonych na rzecz zespołu projektowego.

Państwa projekt musi być zgodny z zasadą równości kobiet i mężczyzn. W tym celu zawierają Państwo we wniosku informacje potwierdzające zgodność planowanego projektu z zasadą równości kobiet i mężczyzn, które będą niezbędne do oceny, czy spełniony został „standard minimum”.

Zasada równości szans i niedyskryminacji ma na celu zapobieganie wszelkim formom dyskryminacji, nie tylko ze względu na płeć, ale również ze względu na rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

Przestrzeganie tej zasady jest prawnym obowiązkiem, dlatego muszą Państwo umieścić we wniosku informacje potwierdzające zgodność planowanego projektu z zasadą równości szans i niedyskryminacji.

Ponadto w oparciu o „Strategię EU na rzecz równości osób LGBTIQ na lata 2020-2025”, kraje członkowskie zostały wezwane do uwzględnienia walki z dyskryminacją osób LGBTIQ we wszystkich obszarach polityki UE, prawodawstwie i programach finansowania UE.

Osoby LGBTIQ mają możliwość korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. Prawo to jest gwarantowane w Konstytucji RP, ustawodawstwie krajowym, jak i w aktach prawa UE.

Projekty współfinansowane ze środków FEDS 2021-2027 nie mogą być realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego (lub podmioty przez nie kontrolowane lub od nich zależne), które na mocy uchwały ogłosiły się strefami wolnymi od tzw. ideologii LGBTIQ lub na terenie których obowiązują prawomocne wyroki sądów w sprawie naruszenia przepisów antydyskryminacyjnych. Zgodnie z rezolucją Parlamentu Europejskiego, utworzenie niniejszych stref przez samorządy, nawet jeśli nie polega to na wprowadzaniu fizycznych barier, stanowi środek skrajnie dyskryminujący, który ogranicza przysługującą obywatelom UE swobodę przemieszczania się. Fundusze unijne nie mogą być wykorzystywane do celów dyskryminacyjnych, a warunkiem ich otrzymania, wydatkowania i rozliczenia jest działanie zgodnie z zasadą równego traktowania. Spełnienie przez Państwa tego kryterium będzie weryfikowane w trakcie oceny wniosku na podstawie oświadczenia złożonego we wniosku. Dodatkowo powyższe oświadczenie ponownie przedkładają Państwo na etapie podpisywania umowy o dofinansowanie.

Ponadto zobowiązani są Państwo do realizacji projektu w oparciu o Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027, które stanowią załącznik nr 2 do „Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027”. Jest to zestaw jakościowych, funkcjonalnych i technicznych wymagań w stosunku do wsparcia finansowanego ze środków funduszy unijnych, w celu zapewnienia osobom, które mogą być wykluczone (ze względu na różne przesłanki wymienione w rozporządzeniu ogólnym), w szczególności osobom z niepełnosprawnościami i starszym z możliwości skorzystania zarówno z udziału w projektach, jak i z efektów ich realizacji.

Obowiązuje Państwa 5 standardów: szkoleniowy, informacyjno-promocyjny, cyfrowy, architektoniczny oraz transportowy:

- Standard szkoleniowy dotyczy realizacji szkoleń, kursów, warsztatów, doradztwa;
- Standard cyfrowy dotyczy serwisów internetowych, aplikacji desktopowych (programy komputerowe), aplikacji mobilnych, aplikacji webowych dokumentów elektronicznych, multimediiów, sprzętu informatycznego specjalnego przeznaczenia;
- Standard informacyjno-promocyjny dotyczy organizowanych kampanii medialnych, materiałów informacyjnych i wydarzeń informacyjno-promocyjnych w ramach projektów;
- Standard architektoniczny dotyczy dostosowania architektonicznego budynków jak i stanowisk postojowych dla samochodów osób z niepełnosprawnościami;
- Standard transportowy dotyczy infrastruktury komunikacji publicznej.

We wniosku muszą Państwo wykazać pozytywny wpływ realizacji projektu na zasadę równości szans i niedyskryminacji, tj. poprzez zapewnienie wsparcia bez jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na przesłanki określone w art. 9 rozporządzenia ogólnego, w tym zapewnienie dostępności do oferowanego w projekcie wsparcia dla wszystkich jego uczestników/ uczestniczek oraz zapewnienie dostępności wszystkich produktów projektu (w tym także usług), które nie zostały uznane za neutralne dla wszystkich ich użytkowników/użytkowniczek – zgodnie ze standardami dostępności.

Wykazane powyżej standardy regulują obszar, który podlega interwencji – to znaczy dotyczą produktów/usług, będących przedmiotem Państwa projektu. Poszczególne rodzaje wsparcia mogą wymagać zastosowania więcej niż jednego standardu. Na przykład w przypadku realizacji wsparcia z zakresu szkolenia może być konieczne zastosowanie standardu informacyjno-promocyjnego (materiały informacyjne), szkoleniowego czy cyfrowego (stworzenie dokumentów elektronicznych).

W przypadku obiektów i zasobów modernizowanych (m.in. przebudowa, rozbudowa) w ramach projektu zastosowanie standardów dostępności jest obowiązkowe, o ile pozwalają na to warunki techniczne i zakres prowadzonej modernizacji. W przypadku modernizacji dostępność dotyczy tych elementów budynków, które były przedmiotem finansowania z funduszy unijnych w ramach projektu.

Wszystkie nowe produkty projektów, tj. np. zasoby cyfrowe, infrastruktura, usługi finansowane z programów muszą być zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania, co oznacza co najmniej zastosowanie wyżej wymienionych standardów dostępności.

Ponadto podmioty publiczne zobligowane są do stosowania przepisów:

- ustawy z 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych
- oraz ustawy z 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Do stosowania Ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych zobowiązani są także ci z Państwa, którzy mają status organizacji pozarządowej, która posiada strony internetowe lub aplikacje mobilne oraz prowadzi statutową działalność pożytku publicznego na rzecz: ochrony i promocji zdrowia, osób z niepełnosprawnościami lub osób w wieku emerytalnym.

Aby ułatwić podmiotom publicznym wdrożenie przepisów dotyczących zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz dostępności cyfrowej stron internetowych i przybliżyć praktyczny aspekt określonych w nich wymagań ministerstwo właściwe do spraw rozwoju regionalnego przygotowało poradnik [„Jak wdrażać Ustawę o zapewnianiu dostępności”](#). Zachęcamy Państwa do zapoznania się ze wskazanym poradnikiem.

W zakresie przedmiotowo lub podmiotowo nie objętym wyżej wymienionymi ustawami - stosuje się postanowienia „Wytucznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027”.

W przypadku, gdy produkty (usługi) projektu nie mają swoich bezpośrednich użytkowników/ użytkowniczek (np. instalacje elektryczne), dopuszczalne jest uznanie, że mają one charakter neutralny wobec zasady równości szans i niedyskryminacji. Neutralność produktu, usługi musi zostać przez Państwa udowodniona (wykazana) we wniosku. Przy tym należy mieć na uwadze, że neutralność produktu, usługi jest sytuacją rzadką i wyjątkową, ponieważ odbiorcą każdego z produktów i każdej usługi projektu może być osoba z niepełnosprawnościami. Udowodnienie neutralności produktu powinno opierać się na rzetelnej analizie braku dostępności produktu (usługi) projektu

dla osób z niepełnosprawnościami. Deklarowana neutralność produktu zostanie zweryfikowana przez KOP.

W przypadku uznania, że dany produkt (usługa) jest neutralny, projekt zawierający ten produkt (usługę) może być uznany za zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji. Uznanie neutralności określonych produktów (usług) projektu nie zwalnia jednak Państwa ze stosowania standardów dostępności dla realizacji pozostałej części projektu, dla której standardy dostępności mają zastosowanie.

Koszty bezpośrednio w projekcie przeznaczone na zapewnienie dostępności powinny Państwo wykazać we wniosku w budżecie projektu jako limit wydatków na dostępność. Koszty te należy racjonalnie oszacować, czy elementy związane z dostępnością w danej pozycji budżetowej są na tyle znaczące, aby w całości koszt ten mógł zostać uznany za wydatek dotyczący dostępności. Nie dotyczy to kosztów pośrednich projektu.

Limit wydatków na dostępność (pole we wniosku) nie oznacza górnego pułapu kwoty, którego nie mogą Państwo przekroczyć. Jest to wyłącznie umowna nazwa pola wniosku do określenia poziomu wydatków na dostępność. W sytuacji gdy nie przewidują Państwo takich kosztów pole to powinno zostać nieodznaczone.

Jeśli w Państwa projekcie pojawiły się nieprzewidziane na etapie planowania wydatki związane z zapewnieniem dostępności uczestnikowi/uczestniczce (lub członkowi/członkini personelu) projektu, jest możliwe zastosowanie mechanizmu racjonalnych usprawnień (MRU) na przykład: zapewnienie usługi asystenckiej dla uczestnika projektu. Decyzję w sprawie sfinansowania MRU podejmiemy biorąc pod uwagę w szczególności zasadność i racjonalność poniesienia dodatkowych kosztów w projekcie.

Średni koszt MRU na 1 osobę w projekcie nie może przekroczyć 15 000 złotych brutto.

W przypadku planowania projektu w pierwszej kolejności powinni Państwo dążyć do zapewnienia dostępności w oparciu o koncepcję uniwersalnego projektowania, natomiast w drugiej kolejności jest rozpatrywany MRU jako narzędzie zapewniające dostępność.

W celu sfinansowania MRU mają Państwo możliwość skorzystania z przesunięcia środków w budżecie projektu lub mogą Państwo wykorzystać powstałe oszczędności.

W przypadku braku możliwości pokrycia wydatków związanych z MRU z bieżącego budżetu projektu, istnieje możliwość zwiększenia wartości projektu o niezbędne

koszty MRU – pod warunkiem zachowania zgodności z wymogami Regulaminu oraz dostępności środków.

W sytuacji, gdy w trakcie realizacji projektu ogólnodostępnego pojawi się, w charakterze np. uczestnika projektu, osoba z niepełnosprawnością i/lub specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (tj. posiadająca dysfunkcję, która nie została przewidziana na etapie planowania projektu), powinni Państwo zastosować MRU, poprzez dostosowanie miejsca do indywidualnych potrzeb uczestnika, tak by mógł w pełni i na równych zasadach uczestniczyć w projekcie.

Przedstawiamy kilka przykładów mechanizmu racjonalnych usprawnień, które mogą pojawić się w Państwa projekcie:

- wynajęcie transportu dla osoby z niepełnosprawnością,
- dostosowanie infrastruktury komputerowej dla osoby ze specjalnymi potrzebami,
- sfinansowanie usługi asystenta dla osoby z trudnościami w poruszaniu się,
- sfinansowanie usługi asystenta tłumaczącego na język migowy,
- montaż pętli indukcyjnej.

Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r.

Projekt musi być zgodny z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej zwłaszcza z zapisami z części dotyczącej realizacji zasad horyzontalnych. Żaden aspekt projektu, jego zakres oraz sposób jego realizacji nie może naruszać zapisów Karty Praw Podstawowych.

Zgodność projektu z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012, str. 391), na etapie oceny wniosku należy rozumieć, jako brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.

Pomocne mogą być zapisy „[Wytycznych Komisji Europejskiej dotyczące zapewnienia poszanowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej przy wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych](#)”, w szczególności załącznik nr III.

Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r.

Projekt musi być zgodny z zapisami Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169, z późn. zm.).

Zgodność projektu z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych należy rozumieć, jako brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.

Państwa obowiązkiem jest informowanie uczestników projektów o możliwości zgłaszania do nas podejrzeń o niezgodności projektów (operacji) lub realizowanych działań z KPON (Zgodnie z procedurą służącą do włączania zapisów KPON do praktyki wdrażania programów zamieszczoną na [stronie internetowej z informacjami na temat realizacji zasad równościowych](#)) poprzez zamieszczenie stosownej informacji na własnej stronie internetowej, a w przypadku jej braku w widocznym i ogólnodostępnym dla społeczeństwa miejscu (np. w siedzibie, w miejscu realizacji projektu).

Więcej istotnych i praktycznych informacji w zakresie stosowania zasad równościowych znajdują Państwo na stronie internetowej z informacjami na temat realizacji zasad równościowych m.in. w:

- „Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027” wraz z załącznikami:
 - ✓ załącznik nr 1 : standard minimum realizacji zasady równości kobiet i mężczyzn w ramach projektów współfinansowanych z EFS+;
 - ✓ załącznik nr 2 : standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027;
 - ✓ załącznik nr 3 : procedura służąca do włączania zapisów Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych (KPON) do praktyki wdrażania programów;
- [Wytycznych dotyczących zapewnienia poszanowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej przy wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych](#);
- [Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych](#).

Jednocześnie informujemy Państwa, że ze względu na kryteria wyboru projektów oraz specyfikę naboru dla projektów finansowanych ze środków FST o charakterze społecznym stosujemy wyżej wskazane standardy z EFS+.

15 Wskaźniki produktu i rezultatu

W ramach wniosku określają Państwo wskaźniki służące pomiarowi celów i działań założonych w projekcie.

Informacje w tym zakresie znajdują Państwo w Załączniku nr 2 do Regulaminu.

Zasady realizacji wskaźników na etapie wdrażania projektu oraz w okresie trwałości projektu regulują zapisy umowy o dofinansowanie projektu.

16 Kryteria wyboru projektów wraz z podaniem ich znaczenia

Kryteria wyboru projektów zostały zatwierdzone Uchwałą nr 118/24 Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 z dnia 4 grudnia 2024 r. w sprawie zmiany uchwały nr 7/23 Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 z dnia 14 kwietnia 2023 r. w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 dla naborów FST w zakresie działań 9.1 Transformacja społeczna oraz 9.3 Transformacja w edukacji są zamieszczone na stronie internetowej: [Kryteria KM FEDS 2021-2027](#).

Kryteria wyboru projektów obowiązujące w naborze zostały opisane w Załączniku nr 1 do Regulaminu.

17 Wniosek o dofinansowanie projektu

Wniosek o dofinansowanie wypełniają Państwo zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w systemie WOD2021 w ramach programu FEDS 2021-2027 w zakresie Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (dla naborów ogłaszanych przez IP FEDS), dostępną wraz z Regulaminem na [stronie internetowej Programu FEDS 2021-2027](#), w sekcji „Nabory”.

Nie wymagamy od Państwa złożenia załączników do wniosku o dofinansowanie projektu.

18 Forma i sposób komunikacji pomiędzy ION a Wnioskodawcą na etapie oceny projektów

Komunikacja między nami, a Państwem odbywa się w formie elektronicznej poprzez ePUAP/ e-Doręczenia (zgodnie z art. 4 i 147 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych) oraz za pośrednictwem systemu CST2021 przy użyciu aplikacji WOD2021, w sposób opisany poniżej.

Jeśli projekt będzie wymagał korekty lub uzupełnienia w zakresie oceny, to każdorazowo wezwanie w tym zakresie prześlemy Państwu wyżej wskazaną drogą elektroniczną. Termin na poprawę/uzupełnienie wniosku w zakresie spełnienia kryteriów wyboru projektów określony w wezwaniu liczy się od dnia następującego po dniu przekazania wezwania.

Do postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów dotyczących wyłączenia pracowników organu, sposobu obliczania terminów, doręczenia pisemnej informacji do Państwa o zakończeniu oceny projektu i jej wyniku. W tych przypadkach zostaną ustalone zasady zachowywania terminów w postępowaniu.

Sposób poprawiania oczywistych omyłek

W razie stwierdzenia we wniosku oczywistej omyłki pisarskiej lub rachunkowej, możemy ją sami skorygować (ION). W takiej sytuacji, o zakresie wprowadzonych zmian poinformujemy Państwa przy użyciu aplikacji WOD2021. Nie jest to jednak nasz obowiązek, możemy też wezwać Państwa do poprawy omyłki we wniosku na etapie negocjacji. Dokonanie wyżej wymienionej poprawy/uzupełnienia może nastąpić na każdym etapie trwania oceny projektu.

Ponadto, na każdym etapie oceny oraz przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu możemy poprosić Państwa o wprowadzenie do wniosku innych niezbędnych korekt. Korekty te mogą wynikać wyłącznie z wymogów technicznych systemów służących do obsługi projektu (WOD2021, CST2021). Zmiany wprowadzane przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu nie będą mieć wpływu na wynik oceny żadnego z kryteriów.

Podczas dokonywania poprawy lub uzupełnienia wniosku zapewniamy równe traktowanie Wnioskodawców.

Sposób poprawy/uzupełnienia wniosku w zakresie spełniania kryteriów

W przypadku stwierdzenia konieczności poprawy/uzupełnienia wniosku w części dotyczącej spełnienia kryteriów wyboru projektów (o ile dla danego kryterium przewidziano taką możliwość zgodnie z Regulaminem), mogą Państwo uzupełnić lub poprawić wniosek na wezwanie, w zakresie i terminie określonym przez nas na etapie negocjacji.

Przekazanie informacji o zakończeniu oceny i jej wyniku:

Zatwierdzenie wyniku oceny projektu oznacza wybór projektu do dofinansowania, albo ocenę negatywną, o której mowa w art. 56 ust. 5 i 6 ustawy wdrożeniowej.

Informację o zakończeniu oceny projektu i jej zatwierdzonym wyniku (tj. negatywnym wyniku oceny formalnej, negatywnym wyniku oceny merytorycznej, negatywnym wyniku negocjacji lub pozytywnym końcowym wyniku oceny) prześlemy Państwu elektronicznie na podany we wniosku adres Państwa skrytki ePUAP/e-Doręczeń (zgodnie z art. 4 i 147 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych).

Informacja ta zawiera uzasadnienie wyniku oceny oraz, w przypadku oceny negatywnej, pouczenie o możliwości wniesienia protestu.

Do doręczenia informacji stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego.

Sposób podania do publicznej wiadomości wyników naboru:

Po każdym etapie oceny na [stronie internetowej Programu FEDS 2021-2027](#) oraz na [portalu](#) zamieszczamy informację o projektach zakwalifikowanych do kolejnego etapu.

Do publicznej wiadomości na wyżej wymienionej stronie internetowej i na wyżej wymienionym portalu podamy informację o projektach wybranych do dofinansowania oraz o projektach, które otrzymały ocenę negatywną, o której mowa w art. 56 ust. 5 i 6 ustawy wdrożeniowej. W przypadku projektów wybranych do dofinansowania w informacji zostanie podana również wysokość przyznanej kwoty dofinansowania wynikająca z wyboru projektu do dofinansowania.

Po zakończeniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania podamy do publicznej wiadomości na [stronie internetowej Programu FEDS 2021-2027](#)

oraz na [portalu](#) informację o składzie KOP, ze wskazaniem osób, które uczestniczyły w ocenie projektów w charakterze ekspertów oraz kto pełnił funkcję Przewodniczącego.

Dokumenty i informacje przedstawiane przez Państwa nie podlegają udostępnieniu przez nas w trybie przepisów Ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Dokumenty i informacje wytworzone lub przygotowane przez właściwe instytucje w związku z oceną dokumentów i informacji przedstawianych przez Państwa nie podlegają, do czasu zakończenia postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, udostępnieniu w trybie wyżej wymienionych przepisów.

Forma i sposób udzielania Wnioskodawcy wyjaśnień w kwestiach dotyczących naboru:

Wyjaśnień w kwestiach dotyczących naboru i odpowiedzi na zapytania kierowane indywidualnie **udzielamy**:

- **telefonicznie** - pod nr tel.: **71 39 74 110** lub **71 39 74 111** lub nr infolinii **800 300 376**

lub

- **na adres poczty elektronicznej**: promocja@dwup.pl.

W przypadku organizacji spotkań dla potencjalnych Wnioskodawców w naborze, szczegółowe informacje dotyczące terminu spotkania wraz z formularzem zgłoszeniowym będą zamieszczane na [stronie internetowej Programu FEDS 2021-2027](#).

19 Procedura oceny projektów w ramach naboru

Do dokonania oceny Państwa projektów w zakresie spełnienia przez nie kryteriów wyboru projektów powołujemy KOP, która ocenia projekt na podstawie wniosku. Nie wyklucza to wykorzystania w ocenie spełnienia kryteriów informacji pozyskanych na temat Państwa – podmiotu będącego Wnioskodawcą i partnerów lub samego projektu.

Oceny wniosku w ramach naboru dokonuje jeden członek KOP: pracownik ION lub ekspert przy pomocy karty oceny projektu.

Za sprawne funkcjonowanie KOP, zgodność prac KOP z przepisami prawa, Regulaminem i regulaminem KOP odpowiedzialny jest Przewodniczący KOP, który jest pracownikiem naszej instytucji.

Państwa projekt będzie podlegał procedurze oceny w ramach naboru, która składa się z:

1. Etapu oceny formalnej podczas którego KOP dokona:

oceny spełnienia przez projekt kryteriów formalnych zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie. Kryteria te dzielą się na:

- kryteria formalne bez możliwości poprawy – kryteria zerojedynkowe, których ocena polega na przypisaniu wartości logicznych „tak” lub „nie”. Jeśli Państwa projekt nie będzie spełniał tych kryteriów uzyska negatywną ocenę projektu;
- kryteria formalne z możliwością poprawy w zakresie skutkującym spełnieniem kryteriów – których ocena polega na przypisaniu wartości logicznych „tak”, „nie”, „nie dotyczy” albo skierowaniu wniosku do negocjacji. Jeśli Państwa projekt w momencie oceny nie będzie spełniał tych kryteriów, to skierujemy go do poprawy/uzupełnienia na etapie negocjacji, tak by mogli Państwo wprowadzić zmiany, dzięki którym kryteria będą spełnione.

W niektórych z tego rodzaju kryteriów możemy jednak wskazać sytuacje, w których nie będziemy kierowali Państwa projektu do poprawy/uzupełnienia na etapie negocjacji i wniosek uzyska negatywną ocenę. Co do zasady będą to sytuacje, w których oczywiste jest, że nie da się wprowadzić do projektu zmiany skutkującej spełnieniem kryterium, bo fakty jasno wskazują, że kryterium nie jest i nie będzie spełnione, niezależnie od dokonanych czynności.

W naborze wprowadzono również kryteria formalne specyficzne.

2. Etapu oceny merytorycznej, podczas którego KOP dokona oceny spełnienia przez Państwa projekt kryteriów o charakterze merytorycznym zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie. KOP ocenia je zgodnie ze skalą punktową przypisaną dla poszczególnych kryteriów lub poprzez przypisanie wartości „tak”, „nie”, „nie dotyczy” lub „skierowany do negocjacji”. Jeśli Państwa projekt spełni wymagane minimum punktowe określone dla kryteriów ocenianych w skali punktowej, to dopuszczamy możliwość skierowania Państwa projektu do etapu negocjacji w celu

poprawy/uzupełnienia kwestii wskazanych przez KOP albo w celu pozyskania od Państwa wyjaśnień.

Na tym etapie oceny KOP ocenia także kryteria premiujące i przyznaje określoną z góry liczbę punktów, jeśli projekt spełnia kryterium lub przyznawane jest zero punktów, jeśli projekt nie spełnia danego kryterium.

Punkty za spełnienie kryteriów premiujących może otrzymać wyłącznie projekt, który uzyskał pozytywny wynik oceny kryteriów o charakterze merytorycznym (spełnił wymagane minimum punktowe). Możliwe jest spełnianie przez projekt tylko niektórych kryteriów premiujących. Państwa projekt nie musi spełniać kryteriów premiujących, aby otrzymać pozytywny wynik oceny. Jeżeli jednak w naborze będą złożone wnioski na kwotę większą niż dostępna alokacja, punkty za spełnienie kryteriów premiujących mogą mieć charakter decydujący o przyznaniu lub nie dofinansowania dla Państwa projektu.

W naborze wprowadzono również kryteria merytoryczne specyficzne.

3. Etapu negocjacji – ten etap nie jest obligatoryjny dla wszystkich projektów.

Państwa projekt może zostać skierowany do negocjacji, o ile otrzymał pozytywny wynik oceny formalnej i merytorycznej (spełnił wymagane minimum punktowe) i KOP skierowała go do negocjacji. Na tym etapie możemy pozyskiwać od Państwa informacje i wyjaśnienia lub wskażemy Państwu co należy poprawić/uzupełnić we wniosku tak aby kryteria (dla których przewidziano możliwość skierowania do negocjacji) zostały spełnione. Zakres negocjacji, obejmujący kwestie, które wskazał oceniający lub Przewodniczący KOP, zostanie przekazany na adres Państwa skrytki ePUAP/ e-Doręczeń. Jako Wnioskodawca podejmują Państwo negocjacje w terminie 5 dni. Za podjęcie negocjacji uznaje się przesłanie stanowiska negocjacyjnego Wnioskodawcy z odniesieniem się do wszystkich kwestii wskazanych przez KOP. Jeżeli wymaga tego ostateczne stanowisko negocjacyjne, są Państwo zobligowani do skorygowania/ uzupełnienia wniosku zgodnie z ustalonym stanowiskiem. W takim przypadku składają Państwo skorygowany lub uzupełniony wniosek poprzez aplikację WOD 2021 w terminie wskazanym w piśmie kończącym negocjacje. W szczególnych i uzasadnionych przypadkach (np. okoliczności niezależne od Wnioskodawcy) można wydłużyć wskazany termin na uzupełnienie/poprawę wniosku/podjęcie negocjacji. Niepodjęcie negocjacji lub nieprzesłanie wniosku w terminie skutkuje negatywną oceną wniosku z powodu

niespełnienia Kryterium spełnienia warunków postawionych przez oceniających lub przewodniczącego KOP.

Negocjacje zakończymy oceną poprawionego/uzupełnionego przez Państwa wniosku i przedstawionych przez Państwa wyjaśnień pod względem spełnienia obligatoryjnego kryterium wyboru projektów w zakresie spełnienia warunków postawionych do negocjacji.

Oceny kryterium na tym etapie dokona jeden członek KOP – pracownik ION.

Jednocześnie, jeśli alokacja którą dysponujemy w naborze nie jest wystarczająca do dofinansowania wszystkich projektów, które zostały ocenione pozytywnie, to do negocjacji skierujemy projekty w kolejności od najwyższej liczby punktów za spełnienie kryteriów merytorycznych i premiujących), co do zasady do wysokości 100% alokacji (z wyłączeniem alokacji przewidzianej na procedurę odwoławczą) z uwzględnieniem projektu, którego część wartości środków UE zawiera się w tym limicie. Dzięki temu cały proces będzie przebiegał znacznie sprawniej i bardziej efektywnie.

Ostateczny wynik oceny projektu:

Ostateczną i wiążącą ocenę projektu stanowi suma punktów przyznanych przez oceniającego w wyniku oceny merytorycznej kryteriów punktowych oraz punktów za spełnienie kryteriów premiujących, a w przypadku projektów skierowanych do negocjacji dodatkowo spełnienie Kryterium spełnienia warunków postawionych do negocjacji.

Spełnienie obligatoryjnego kryterium minimalnych wymagań to uzyskanie minimum 60 punktów ogółem oraz co najmniej 60% punktów w każdym z kryteriów punktowych (minimum punktowe).

Negatywną oceną jest każda ocena w zakresie spełniania przez projekt kryteriów wyboru projektów na skutek której projekt nie może być zakwalifikowany do kolejnego etapu oceny lub wybrany do dofinansowania. Negatywna ocena obejmuje także przypadek, w którym projekt nie może być wybrany do dofinansowania z uwagi na wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w danym naborze.

Orientacyjny termin rozstrzygnięcia naboru przypadnie na sierpień 2025 r.

Terminy przeznaczone na poszczególne etapy, tj. oceny formalnej, oceny merytorycznej i negocjacji mogą być ruchome przy zachowaniu łącznej maksymalnej liczby:

- 150 dni, gdy ocenie podlegać będzie do 100 wniosków,
- 180 dni, gdy ocenie podlegać będzie powyżej 100 wniosków.

20 Środki odwoławcze przysługujące Wnioskodawcy

Sposób złożenia protestu

Przysługuje Państwu protest od negatywnego wyniku oceny projektu (o której mowa w art. 56 ust. 5 i 6 ustawy wdrożeniowej).

W przypadku negatywnej oceny projektu - po otrzymaniu od nas stosownej informacji - mają Państwo możliwość wniesienia protestu na zasadach i w trybie, o którym mowa w art. 63 i art. 64 ustawy wdrożeniowej.

W informacji przekazanej do Państwa o negatywnej ocenie projektu, zamieszczamy szczegółowe uzasadnienie zatwierdzonych wyników oceny projektu oraz pouczenie o możliwości wniesienia protestu, wraz ze wskazaniem terminu przysługującego na jego wniesienie oraz instytucji, do której należy wnieść protest, a także wymogów formalnych protestu.

Termin na wniesienie przez Państwa protestu wynosi 14 dni od dnia doręczenia Państwu informacji o negatywnej ocenie projektu, o której mowa w art. 56 ust. 4 ustawy wdrożeniowej.

Publikacja wyników oceny projektów na [stronie internetowej Programu FEDS 2021-2027](#) nie jest podstawą do wniesienia protestu.

Instytucją, która rozpatruje protest jest IZ FEDS.

Protest od negatywnego wyniku oceny formalnej /merytorycznej wniosku/negatywnego wyniku negocjacji lub od niewybrania projektu do dofinansowania w wyniku zakończenia oceny projektu jest wnoszony przez Państwa do IZ FEDS za naszym pośrednictwem:

- **w formie papierowej:**
 - **osobiście lub za pośrednictwem kuriera** do kancelarii Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy – Filia we Wrocławiu, przy ul. Eugeniusza

Kwiatkowskiego 4, 52-326 Wrocław, od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:00 do 15:00

lub

- **za pośrednictwem Poczty Polskiej S.A. (polskiego operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe** na adres: Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy - Filia we Wrocławiu, ul. Eugeniusza Kwiatkowskiego 4, 52-326 Wrocław.

lub

- **w formie elektronicznej: tj. poprzez ePUAP (na adres: /x6x6e54mt5/SkrytkaESP/ e-Doręczenia (na adres: AE:PL-15312-54843-IWVSW-34)**, zgodnie z art. 4 i 147 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych.

Zgodnie z przepisem art. 72 ust. 2 ustawy wdrożeniowej protest wymaga odpowiednio opatrzenia go podpisem własnoręcznym (w przypadku składania protestu w formie papierowej), kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym (w przypadku składania protestu w formie elektronicznej).

Protest złożony i podpisany elektronicznie nie może być skanem/kopią dokumentu podpisanego odręcznie. Prawidłowo złożony protest w formie elektronicznej powinien być podpisany wyłącznie odpowiednim podpisem elektronicznym i nie zawierać podpisu odręcznego, nie powinien być też skanem/kopią dokumentu.

W przypadku wysyłki Poczta Polska S.A. termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem nadano pismo w polskiej placówce pocztowej, w tym przypadku decyduje data stempla pocztowego, w pozostałych przypadkach (tj. osobistego doręczenia do organu, doręczenia za pośrednictwem kuriera) liczy się termin dostarczenia/wpływu protestu do ION.

UWAGA:

Prawidłowo zaadresowany protest wygląda następująco:

Instytucja Zarządzająca FEDS

za pośrednictwem

Instytucji Organizującej Nabór:

Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy – Filia we Wrocławiu

ul. Eugeniusza Kwiatkowskiego 4
52-326 Wrocław

Zakres i weryfikacja protestu

Protest, zgodnie z art. 64 ust. 2 ustawy wdrożeniowej, zawiera następujące informacje - wymogi formalne:

- 1) oznaczenie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu,
- 2) oznaczenie Wnioskodawcy,
- 3) numer wniosku o dofinansowanie projektu,
- 4) wskazanie kryteriów wyboru projektu, z których oceną Wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem,
- 5) wskazanie zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, jeżeli zdaniem Wnioskodawcy naruszenia takie miały miejsce, wraz z uzasadnieniem,
- 6) podpis Wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania Wnioskodawcy.

Protest nie podlega rozpatrzeniu przez IZ FEDS, jeżeli mimo prawidłowego pouczenia, o którym mowa w art. 56 ust. 7 ustawy wdrożeniowej, protest został wniesiony przez Państwa:

- 1) po terminie;
- 2) przez podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania na podstawie przepisów odrębnych;
- 3) bez wskazania kryteriów wyboru projektów, z których oceną Państwo się nie zgadzają, wraz z uzasadnieniem;
- 4) przez podmiot niespełniający wymogów, o których mowa w art. 63 ustawy wdrożeniowej.

Ponadto w przypadku, gdy na jakimkolwiek etapie postępowania w zakresie procedury odwoławczej wyczerpana zostanie kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach Działania, pozostawiamy protest bez rozpatrzenia. Informację w tym zakresie

otrzymają Państwo papierowo lub w formie elektronicznej poprzez ePUAP/e-Doręczenia (zgodnie z art. 4 i 147 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych).

W powyższych przypadkach odpowiednio ION/ IZ FEDS pozostawia protest bez rozpatrzenia informując Państwa o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 73 ustawy wdrożeniowej.

W przypadku, gdy wniesiony protest nie zawiera:

- 1) oznaczenia instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu,
- 2) oznaczenia Wnioskodawcy,
- 3) numeru wniosku o dofinansowanie projektu,
- 4) podpisu Wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania z załączeniem oryginału lub kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania Wnioskodawcy,

zostaną Państwo przez nas wezwani do jego uzupełnienia, w terminie 7 dni, licząc od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia protestu bez rozpatrzenia.

Wezwanie do uzupełnienia protestu wstrzymuje bieg terminu, o którym mowa w art. 67 ust. 2 i art. 68 ustawy wdrożeniowej. Bieg terminu ulega zawieszeniu na czas uzupełnienia lub poprawienia protestu.

W przypadku, gdy w Państwa odpowiedzi na wezwanie do uzupełnienia protestu, protest:

- 1) zawiera w dalszym ciągu uchybienia formalne
lub
- 2) został wniesiony z uchybieniem 7-dniowego terminu, licząc od dnia otrzymania wezwania

zostaną Państwo pisemnie poinformowani o pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia, wskazując przesłanki będące przyczyną odmowy rozpatrzenia środka odwoławczego, pouczając jednocześnie o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

Zgodnie z art. 64 ust. 4 ustawy wdrożeniowej, w przypadku stwierdzenia oczywistej omyłki we wniesionym proteście, możemy poprawić ją z urzędu, informując o tym Wnioskodawcę.

W terminie 14 dni od dnia otrzymania protestu weryfikujemy wyniki dokonanej przez siebie oceny projektu w zakresie kryteriów i zarzutów, o których mowa w art. 64 ust. 2 pkt. 4 i 5 ustawy wdrożeniowej i:

- 1) dokonujemy zmiany podjętego rozstrzygnięcia, co skutkuje zakwalifikowaniem projektu do kolejnego etapu oceny albo wybraniem projektu do dofinansowania, i aktualizacji informacji, o której mowa w art. 57 ust. 1 ustawy wdrożeniowej, albo
- 2) kierujemy protest wraz z otrzymaną od Państwa jako Wnioskodawcy dokumentacją do IZ FEDS, uzasadniając brak podstaw zmiany wyniku oceny, oraz informujemy Wnioskodawcę o przekazaniu protestu.

Wycofanie protestu

Jako Wnioskodawca mogą Państwo wycofać protest do czasu zakończenia rozpatrywania protestu przez IZ FEDS.

Wycofanie protestu następuje za pośrednictwem instytucji, do której złożono protest przez złożenie pisemnego oświadczenia o wycofaniu protestu.

Wycofanie protestu następuje w formie papierowej lub elektronicznej. W przypadku wycofania protestu po dniu wydania rozstrzygnięcia protestu/pozostawienia protestu bez rozpatrzenia, wycofanie to uznaje się za bezskuteczne, o czym zostaną Państwo pisemnie poinformowani.

W przypadku wycofania protestu przez Wnioskodawcę:

- 1) pozostawiamy protest bez rozpatrzenia, informując o tym Wnioskodawcę;
- 2) przekazujemy oświadczenie o wycofaniu protestu do IZ FEDS, jeżeli protest został skierowany do tej instytucji. IZ FEDS pozostawia protest bez rozpatrzenia, informując o tym Wnioskodawcę.

W przypadku wycofania protestu, ponowne jego złożenie jest niedopuszczalne. Wówczas nie mogą Państwo również wnieść skargi do sądu administracyjnego.

Rozpatrzenie protestu

W przypadku utrzymania przez nas rozstrzygnięcia w zakresie oprotestowanego przez Państwa jako Wnioskodawcę negatywnego wyniku oceny projektu, **protest rozpatruje IZ FEDS**, weryfikując prawidłowość oceny projektu w zakresie kryteriów

i zarzutów, o których mowa w art. 64 ust. 2 pkt. 4 i 5 ustawy wdrożeniowej, w terminie nie dłuższym niż 21 dni, licząc od dnia jego otrzymania przez IZ FEDS.

W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy w trakcie rozpatrywania protestu konieczne jest skorzystanie z pomocy ekspertów, termin rozpatrzenia protestu może być przedłużony, o czym IZ FEDS informuje Państwa jako Wnioskodawcę pisemnie: papierowo lub w formie elektronicznej, tj. poprzez ePUAP/e-Doręczenia (zgodnie z art. 4 i 147 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych). Termin rozpatrzenia protestu nie może przekroczyć łącznie 45 dni od dnia jego otrzymania przez IZ FEDS.

IZ FEDS informuje Państwa jako Wnioskodawcę o wyniku rozpatrzenia protestu. Informacja ta zawiera w szczególności:

- 1) treść rozstrzygnięcia polegającego na uwzględnieniu albo nieuwzględnieniu protestu, wraz z uzasadnieniem,
- 2) w przypadku nieuwzględnienia protestu – pouczenie o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 73 ustawy wdrożeniowej.

Uwzględnienie protestu przez IZ FEDS polega na:

- 1) zakwalifikowaniu projektu do kolejnego etapu oceny albo wybraniu projektu do dofinansowania i aktualizacji informacji, o której mowa w art. 57 ust. 1 ustawy wdrożeniowej
- albo
- 2) przekazaniu sprawy do nas, w celu przeprowadzenia ponownej oceny projektu, jeżeli IZ FEDS stwierdzi, że doszło do naruszeń obowiązujących procedur i konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na wynik oceny.

Jako ION:

- 1) w przypadku pozytywnej ponownej oceny projektu – informujemy Wnioskodawcę odpowiednio o zakwalifikowaniu jego projektu do kolejnego etapu oceny albo o wybraniu jego projektu do dofinansowania;

- 2) w przypadku negatywnej ponownej oceny projektu - informujemy o tym Wnioskodawcę, pouczając go o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 73 ustawy wdrożeniowej.

Skarga do sądu administracyjnego

Prawo do wniesienia skargi do sądu administracyjnego przysługuje Państwu jako Wnioskodawcy w przypadkach określonych w art. 73 ustawy wdrożeniowej, zgodnie z art. 3 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Skarga wnoszona jest w terminie 14 dni od dnia otrzymania odpowiedniej informacji o nieuwzględnieniu protestu lub pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia lub negatywnej ponownej ocenie projektu, wraz z kompletną dokumentacją w sprawie bezpośrednio do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Od wyroku sądu administracyjnego zgodnie z art. 74 ustawy wdrożeniowej przysługuje możliwość wniesienia skargi kasacyjnej bezpośrednio do Naczelnego Sądu Administracyjnego przez:

- 1) Państwa jako Wnioskodawcę,
- 2) IZ FEDS,
- 3) ION - w przypadku pozostawienia protestu bez rozpatrzenia albo dokonania przez nas negatywnej ponownej oceny projektu,

w terminie 14 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Prawomocne rozstrzygnięcie sądu administracyjnego, z wyłączeniem uwzględnienia skargi, kończy procedurę odwoławczą oraz procedurę wyboru projektu.

Procedura odwoławcza nie wstrzymuje zawierania umów z Wnioskodawcami, których projekty zostały wybrane do dofinansowania.

21 Czynności wymagane przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu

W przypadku wyłonienia Państwa projektu do dofinansowania podpiszemy z Państwem umowę o dofinansowanie projektu, której wzór stanowi Załącznik nr 3 do Regulaminu lub Załącznik nr 5 do Regulaminu – w przypadku zawierania umowy - porozumienia z państwowymi jednostkami budżetowymi.

W przypadku projektu realizowanego przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego Zarząd Województwa Dolnośląskiego podejmuje uchwałę w sprawie decyzji o dofinansowaniu projektu Województwa Dolnośląskiego, której wzór stanowi Załącznik nr 4 do Regulaminu.

Podpisanie umowy o dofinansowanie projektu:

Umowa o dofinansowanie projektu może być zawarta pod warunkiem pozytywnej weryfikacji Państwa (Wnioskodawcy/Partnera) w rejestrze podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymywania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, o którym mowa w art. 207 ust. 4 ustawy o finansach publicznych.

Dokumenty niezbędne do podpisania umowy o dofinansowanie projektu:

Umowa o dofinansowanie projektu może zostać podpisana pod warunkiem, że złożą Państwo w wyznaczonym terminie poprawne dokumenty/załączniki niezbędne do podpisania umowy o dofinansowanie projektu, o które poprosimy Państwa w piśmie informującym o pozytywnym wyniku oceny wniosku.

Dokumenty/załączniki składają Państwo co do zasady w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia otrzymania wyżej wymienionego pisma. W uzasadnionych przypadkach możemy wyznaczyć dłuższy termin na złożenie poprawnych załączników, np. gdy okres składania załączników obejmuje kilka dodatkowych dni ustawowo wolnych od pracy (poza weekendem) lub w sytuacji innych zdarzeń losowych. Decyzja w tym zakresie jest podejmowana z uwzględnieniem zasady równego traktowania Wnioskodawców.

Załączniki (dokumenty) do umowy o dofinansowanie projektu mogą zostać złożone:

- w wersji papierowej (osobiście w siedzibie IP FEDS, pocztą tradycyjną lub kurierem) lub
- w wersji elektronicznej poprzez ePUAP (na adres: /x6x6e54mt5/SkrytkaESP)/ e-Doręczenia (na adres: AE:PL-15312-54843-IWVSW-34), zgodnie z art. 4 i 147 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych.

Sposób złożenia przez Państwa załączników jest tożsamy ze sposobem podpisania umowy o dofinansowanie projektu (jeśli umowa będzie podpisywana w wersji papierowej, to załączniki składają Państwo również w wersji papierowej; jeśli umowa będzie

podpisywana w wersji elektronicznej, to załączniki składają Państwo również w wersji elektronicznej).

Przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu będziemy wymagać złożenia załączników wymienionych we wzorze umowy o dofinansowanie projektu oraz dodatkowych dokumentów:

- kopii/skanu statutu lub innego dokumentu stanowiącego podstawę prawną Państwa działalności, potwierdzonego za zgodność z oryginałem (nie dotyczy jednostek samorządu terytorialnego),
- pełnomocnictwa lub upoważnienia do reprezentowania Państwa (załącznik wymagany jedynie w przypadku, gdy wniosek jest podpisywany przez osobę/y nieposiadającą/e statutowych uprawnień do reprezentowania Państwa lub gdy z innych dokumentów wynika, że uprawnione do podpisania wniosku są co najmniej 2 osoby),
- w przypadku, gdy są Państwo osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, wspólnikami spółek cywilnych, wspólnikami lub właścicielami spółki jawnej, komplementariuszami w spółkach komandytowych i komandytowo-akcyjnych, podają Państwo PESEL i adres zamieszkania oraz dołączają poniższe dokumenty:
 1. oświadczenie współmałżonka wyrażającego zgodę na zaciągnięcie zobowiązania (w formie kopii aktu notarialnego potwierdzonej za zgodność z oryginałem). W sytuacji, gdy umowa o dofinansowanie projektu będzie podpisywana w naszej siedzibie istnieje możliwość złożenia stosownego oświadczenia w obecności radcy prawnego IP FEDS lub,
 2. w przypadku posiadania małżeńskiej rozdzielności majątkowej - kopię odpisu aktu notarialnego o ustanowieniu rozdzielności majątkowej, potwierdzonej za zgodność z oryginałem. W sytuacji, gdy umowa o dofinansowanie projektu będzie podpisywana w naszej siedzibie istnieje możliwość złożenia kopii aktu notarialnego po okazaniu oryginału lub,
 3. w przypadku osób niebędących w związku małżeńskim - oświadczenie o niepozostawaniu w związku małżeńskim (z podpisem notarialnie poświadczonym lub w sytuacji, gdy umowa o dofinansowanie projektu

będzie podpisywana w naszej siedzibie istnieje możliwość złożenia oświadczenia w obecności radcy prawnego IP FEDS),

- w przypadku spółek prawa handlowego i spółek cywilnych: kopii/skanu umowy spółki potwierdzonej za zgodność z oryginałem. W przypadku tych Państwa, którzy prowadzą spółki prawa handlowego w myśl art. 230 kodeksu spółek handlowych w przypadku rozporządzenia prawem lub zaciągnięcia zobowiązania do świadczenia o wartości dwukrotnie przewyższającej wysokość kapitału zakładowego wymagana jest odpowiednia uchwała Wspólników chyba, że umowa spółki stanowi inaczej,
- wniosku o dodanie osoby zarządzającej projektem, zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 5 do „Wytycznych dotyczących warunków gromadzenia i przechowywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021 – 2027”,
- informacji o numerze rachunku płatniczego wyodrębnionego dla projektu w zakresie: nazwy właściciela rachunku, nazwy banku i numeru rachunku,
- oświadczenia, czy Państwo (Wnioskodawca/Beneficjent) nie zalegają z uiszczaniem podatków, jak również z opłacaniem składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, Fundusz Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub innych należności wymaganych odrębnymi przepisami prawa,
- w przypadku projektów partnerskich, w których podmiotem inicjującym partnerstwo jest podmiot z sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych i dokonuje on wyboru partnerów spośród podmiotów spoza sektora finansów publicznych wymagane jest złożenie dokumentów potwierdzających przeprowadzenie procedury wyboru partnera z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania, w szczególności zgodnie z zasadami określonymi w art. 39 ust. 2 ustawy wdrożeniowej oraz dokonanie wyboru partnera przed złożeniem wniosku tj. co najmniej następujących dokumentów:
 - wskazanie na piśmie linka pod którym zamieszczono ogłoszenie lub przedstawienie wydruku ogłoszenia otwartego naboru partnerów z Państwa strony internetowej;

- wskazanie na piśmie linka, pod którym zamieszczono informację o podmiotach wybranych do pełnienia funkcji Partnera lub przedstawienie wydruku powyższej informacji z Państwa strony internetowej.
- oświadczenia o niepodleganiu wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie z powodu obowiązywania dyskryminujących aktów prawa miejscowego, zgodnie z kryterium formalnym obowiązującym dla naboru;

Dodatkowo, w przypadku projektów, w których podmiotowi udzielana jest przez IP FEDS pomoc de minimis – przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu będziemy weryfikować czy podana we wniosku wartość uzyskanej pomocy de minimis jest zgodna z danymi zawartymi w SUDOP oraz nie przekracza progów dopuszczalnej pomocy de minimis udzielonej jednemu przedsiębiorcy określonych w art. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831. Wynik negatywny (przekroczenie dopuszczalnego poziomu pomocy) skutkować będzie odstąpieniem od podpisania umowy o dofinansowanie projektu.

Wszystkie załączniki, w tym załączane skany dokumentów obligatoryjnie muszą zostać podpisane/potwierdzone za zgodność z oryginałem przez Państwa, tj. podpisane przez osoby uprawnione do składania oświadczeń woli w Państwa imieniu, zgodnie z prawem reprezentacji lub pełnomocnictwem.

W przypadku podpisywania umowy o dofinansowanie projektu w wersji elektronicznej wszelkie akty notarialne lub odpisy aktów notarialnych powinny zostać potwierdzone za zgodność z oryginałem kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub poprzez profil zaufany przez osoby uprawnione do składania oświadczeń woli w Państwa imieniu, zgodnie z prawem reprezentacji lub pełnomocnictwem.

W przypadku negatywnej weryfikacji załączników poinformujemy Państwa pismem wysłanym poprzez ePUAP/ e-Doręczenia o stwierdzonych uchybieniach lub niekompletności przesłanych załączników i konieczności przesłania poprawnie sporządzonych dokumentów/załączników w terminie wskazanym przez nas w piśmie.

Umowa o dofinansowanie projektu nie może być zawarta, w przypadku:

- 1) gdy nie złożyli Państwo poprawnych i kompletnych dokumentów/załączników niezbędnych do podpisania umowy o dofinansowanie projektu w terminie wskazanym przez nas jako ostateczny;

- 2) gdy zostali Państwo lub Partner wykluczeni z możliwości otrzymania dofinansowania na podstawie przepisów odrębnych;
- 3) gdy zrezygnowali Państwo z dofinansowania;
- 4) gdy doszło do unieważnienia postępowania w zakresie wyboru projektów lub anulowano nabór.

UWAGA:

Złożenie przez Państwa dokumentów zawierających informacje sprzeczne z treścią wniosku jest również podstawą do odstąpienia przez nas od podpisania umowy o dofinansowanie projektu.

W uzasadnionych przypadkach możemy odmówić zawarcia umowy o dofinansowanie projektu. Sytuacja ta może wystąpić jeżeli zachodzi obawa wyrządzenia szkody w mieniu publicznym w następstwie zawarcia umowy o dofinansowanie projektu. W szczególności, gdy w stosunku do Wnioskodawcy będącego osobą fizyczną lub członka organów zarządzających Wnioskodawcy niebędącego osobą fizyczną toczy się postępowanie karne lub karne skarbowe za przestępstwo składania fałszywych zeznań, przekupstwa, przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, obrotowi gospodarczemu, systemowi bankowemu albo inne związane z wykonywaniem działalności gospodarczej lub popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, w związku z dofinansowaniem, które zostało udzielone ze środków publicznych na realizację projektu temu Wnioskodawcy, podmiotowi powiązanemu z nim osobowo lub kapitałowo lub członkowi organów zarządzających tego Wnioskodawcy lub podmiotu.

Wzór umowy o dofinansowanie projektu może ulec zmianie z powodu zmiany dokumentów programowych i/lub przepisów prawa. Informacja o wprowadzeniu zmian w treści wzoru umowy o dofinansowanie projektu, będzie przekazywana Państwu wraz z pismem informującym o możliwości podpisania umowy o dofinansowanie projektu.

Zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie projektu

Zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie projektu jest składane przez Państwa zgodnie z § 5. pkt 2 i 3 rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 21 września 2022 r.

w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich. Warunkiem realizacji projektu jest wniesienie zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie projektu. Szczegółowe informacje na temat zabezpieczenia zawiera wyżej wymienione rozporządzenie.

Zabezpieczenie jest ustanawiane w formie weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową, w przypadku gdy:

1. wartość zaliczki nie przekracza 10 000 000 zł lub
2. beneficjent jest podmiotem świadczącym usługi publiczne lub usługi w ogólnym interesie gospodarczym, o których mowa w art. 93 i art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, lub jest instytutem badawczym w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych.

Wyżej wymienione zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie projektu ustanawiane jest, co do zasady na kwotę dofinansowania projektu i składane w terminie wskazanym w umowie o dofinansowanie projektu (niezwłocznie po jej podpisaniu).

W przypadku zawarcia przez Państwa z nami umowy o dofinansowanie, jeżeli wartość zaliczki wynikająca z tej umowy:

1. nie przekracza 10 000 000,00 zł - zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań wynikających z tej umowy ustanawiane jest w formie weksla wraz z deklaracją wekslową;
2. przekracza 10 000 000,00 zł - zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań wynikających z tej umowy o dofinansowanie projektu, jest ustanawiane w jednej albo kilku z poniższych form wybranych przez instytucję, z którą beneficjent zawiera umowę o dofinansowanie projektu:
 - pieniężnej;
 - poręczenia bankowego lub poręczenia spółdzielczej kasy oszczędnościowo kredytowej, z tym że zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym;
 - gwarancji bankowej;
 - gwarancji ubezpieczeniowej;

- poręczenia, o którym mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości;
- weksła z poręczeniem wekslowym banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo - kredytowej;
- zastawu na papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego;
- zastawu rejestrowego na zasadach określonych w przepisach o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów. W przypadku gdy mienie objęte zastawem może stanowić przedmiot ubezpieczenia, zastaw jest ustanawiany wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia mienia będącego przedmiotem zastawu;
- przewłaszczenia rzeczy ruchomych beneficjenta na zabezpieczenie;
- hipoteki; w przypadku gdy instytucja udzielająca dofinansowania uzna to za konieczne, hipoteka jest ustanawiana wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości będącej przedmiotem hipoteki;
- poręczenia według prawa cywilnego (dopuszczamy tę formę zabezpieczenia wyłącznie w przypadku, gdy poręczającym jest podmiot będący jednostką sektora finansów publicznych).

Zabezpieczenie ustanawiane jest w wysokości co najmniej równoważności najwyższej transzy zaliczki wynikającej z umowy o dofinansowanie projektu. Dodatkowo, zabezpieczeniem prawidłowej realizacji umowy o dofinansowanie projektu powyżej wskazanej kwoty, jest składany przez Państwa, w terminie wynikającym z tej umowy, weksel in blanco wraz z wypełnioną deklaracją wystawcy weksła in blanco.

Nie przewidujemy realizacji projektów w oparciu o umowy o dofinansowanie projektu, w których całościowe rozliczanie byłoby oparte o formułę refundacji wydatków kwalifikowalnych.

22 Sytuacje, w których nabór może zostać unieważniony lub ION może zmienić Regulamin

Unieważnienie naboru

ION unieważnia postępowanie gdy:

- a) w terminie składania wniosków o dofinansowanie projektu nie złożono żadnego wniosku albo
- b) wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że wybór projektów do dofinansowania nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć albo
- c) postępowanie obarczone jest niemożliwą do usunięcia wadą prawną.

Unieważnienie postępowania może nastąpić w jego trakcie, gdy zaistnieje jedna z trzech powyższych przesłanek.

Unieważnienie postępowania może nastąpić po jego zakończeniu w wyniku zaistnienia przesłanek z lit. b) i c).

ION nie może unieważnić postępowania z powodu przesłanki z lit. a), jeśli złożono przynajmniej jeden wniosek.

W przypadku rezygnacji wszystkich Wnioskodawców z ubiegania się o dofinansowanie projektów w ramach naboru przed wyborem projektów do dofinansowania ION unieważnia dany nabór.

Zawarcie w wyniku postępowania przynajmniej jednej umowy o dofinansowanie projektu oznacza, że ION nie może już unieważnić postępowania. Zawarcie umowy oznacza, że nie wystąpiła żadna z przesłanek z lit. a) – c). Zgodnie z zasadą przejrzystości Wnioskodawcy nie mogą być traktowani pod tym względem odmiennie.

Wystąpienie niemożliwej do usunięcia wady prawnej w postępowaniu rodzi ryzyko zawarcia umowy o dofinansowanie projektu, które w wyniku tego, że postępowanie jest obarczone wadą prawną, również będą obarczone wadą prawną.

W terminie 7 dni od unieważnienia ION zamieści na swojej stronie internetowej informację o unieważnieniu postępowania. Informacja będzie zawierać wyjaśnienie przyczyn unieważnienia postępowania. ION poinformuje o tym również na portalu.

ION zastrzega sobie prawo do unieważnienia postępowania w przypadku awarii systemu polegającej na niedostępności aplikacji dla Wnioskodawców, która uniemożliwia złożenie wniosku o dofinansowanie projektu.

Zmiana Regulaminu

ION zastrzega sobie prawo do wprowadzania zmian w Regulaminie w trakcie trwania naboru do czasu jego rozstrzygnięcia, z zastrzeżeniem zmian skutkujących nierównym traktowaniem Wnioskodawców, chyba że konieczność wprowadzenia tych zmian wynika z przepisów powszechnie obowiązującego prawa.

ION może wydłużyć nabór poprzez zmianę terminu złożenia wniosku w Regulaminie z zachowaniem obligatoryjnych terminów trwania naboru określonych w ustawie wdrożeniowej.

Do okoliczności, które mogą wpływać na wydłużenie terminu zakończenia naboru należą:

- a) awaria WOD2021/CST2021;
- b) zwiększenie alokacji przeznaczonej na nabór;
- c) zgłoszenie przez potencjalnych Wnioskodawców uzasadnionej potrzeby wydłużenia terminu naboru;
- d) zmiany Regulaminu (w tym m.in. w związku ze zmianami przepisów prawa, mającymi wpływ na regulacje zawarte w Regulaminie, ale nie skutkującymi koniecznością anulowania naboru);
- e) zmiany kryteriów wyboru projektów, z zastrzeżeniem, że kryteria wyboru projektów mogą ulec zmianie wyłącznie wówczas, gdy w ramach naboru nie został złożony jeszcze żaden wniosek o dofinansowanie.

Regulamin nie będzie podlegał zmianie w części dotyczącej opisu sposobu wyboru projektu.

W przypadku zmiany Regulaminu, ION udostępni zmieniony Regulamin w taki sam sposób, w jaki nastąpiło pierwotne udostępnienie Regulaminu. Oznacza to, że zmieniony Regulamin będzie zamieszczony na [stronie internetowej Prograu FEDS 2021-2027](#). Dodatkowo ION udostępni uzasadnienie zmian Regulaminu oraz termin,

od którego zmieniony Regulamin jest stosowany. Zmieniony Regulamin stosuje się od dnia jego zatwierdzenia.

W przypadku zmiany Regulaminu, niezwłocznie i indywidualnie informuje się o tym fakcie każdego Wnioskodawcę, który w ramach trwającego naboru złożył już wniosek o dofinansowanie.

Regulamin może zostać zmieniony wyłącznie do czasu zakończenia postępowania.

W związku z tym zalecamy, aby na bieżąco zapoznawali się Państwo z informacjami zamieszczanymi na [stronie internetowej Programu FEDS 2021-2027](#).

23 Aspekty społeczne i środowiskowe w zamówieniach realizowanych w ramach projektu

Wydatki związane z zakupem towarów lub ze zleceniem usługi w ramach projektu mogą stanowić wydatki kwalifikowalne pod warunkiem, że wskażą je Państwo w zatwierdzonym wniosku oraz będą je zlecać i ponosić zgodnie z zapisami „Wytucznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”.

Jednocześnie, **w związku z agresją wojskową Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy**, informujemy, że Rada Unii Europejskiej przyjęła rozporządzenie Rady (UE) 2022/576 w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 833/2014 dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie, **które weszło w życie w dniu 9 kwietnia 2022 roku i ustanowiło ogólnounijny zakaz udziału rosyjskich wykonawców w zamówieniach publicznych i koncesjach udzielanych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.**

W konsekwencji **od dnia 9 kwietnia 2022 r. zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi unijne** udzielane zgodnie z przepisami ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi unijne wyłączone na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 3 i 4, art. 11 ust. 1 pkt 1-5 i 7-10, art. 13 ust. 1 pkt 3-8, art. 363 ust. 1, art. 365 i art. 366 ustawy – Prawo zamówień publicznych, **a także koncesje o wartości równej lub przekraczającej próg unijny** udzielane zgodnie z przepisami ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi **oraz koncesje o wartości równej lub przekraczającej próg unijny** wyłączone na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b)-f), pkt 3 lit. a) i c)-k) oraz pkt 4-13 ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane

lub usługi **nie mogą być udzielane podmiotom rosyjskim** w rozumieniu przepisów rozporządzenia 833/2014 zmienionego rozporządzeniem 2022/576. **Zakaz obejmuje również podwykonawców, dostawców i podmioty, na których zdolności wykonawca lub koncesjonariusz polega, w przypadku gdy przypada na nich ponad 10% wartości zamówienia lub koncesji.**

Ponadto, zgodnie z obowiązującą od 16 kwietnia 2022 roku ustawą z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, art. 1 pkt 3, w celu przeciwdziałania wspieraniu agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę rozpoczętej w dniu 24 lutego 2022 r., wobec osób i podmiotów wpisanych na listę, o której mowa w art. 2 tej ustawy, **stosuje się sankcje polegające m.in. na wykluczeniu z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu prowadzonego na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.**

Komunikat zawierający szczegółowe informacje o zakazie udziału rosyjskich wykonawców w zamówieniach publicznych i koncesjach zamieściliśmy na stronie: [strona dotycząca zakazu udziału rosyjskich i białoruskich wykonawców w zamówieniach publicznych i koncesjach.](#)

Aspekty społeczne i środowiskowe

Dyrektywa unijna zobowiązuje państwa członkowskie do realizacji strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego rozwoju. Na podstawie tych przepisów wymagamy od Państwa (o ile to możliwe w danym zamówieniu) aby uwzględniać aspekty społeczne lub środowiskowe.

Aspekty społeczne to szerokie podejście, które zawiera konkretne rozwiązania - tzw. klauzule społeczne pozwalające osiągnąć konkretne korzyści społeczne, m.in. tworzenie miejsc pracy, zgodność z prawami społecznymi, integracja społeczna, równość szans, uwzględnianie kryteriów zrównoważonego rozwoju, w tym kwestii etycznego handlu, przestrzeganie zasad społecznej odpowiedzialności biznesu. Klauzule pozwalają wyrównać szanse w dostępie do zamówień publicznych dla podmiotów oraz osób w gorszej sytuacji i nie naruszają zasad traktatowych, w szczególności równego traktowania podmiotów i uczciwej konkurencji.

Do klauzul społecznych zalicza się przede wszystkim rozwiązanie przewidziane w art. 96 ustawy PZP, które umożliwia zamawiającemu określenie wymagań związanych z realizacją zamówienia mogące obejmować m.in. aspekty:

- gospodarcze,
- środowiskowe,
- społeczne,
- związane z innowacyjnością, zatrudnieniem lub zachowaniem poufnego charakteru informacji przekazanych wykonawcy w toku realizacji zamówienia.

To również wymóg zatrudnienia na podstawie stosunku pracy osób zaangażowanych w realizację zamówienia, przewidziany w art. 95 ustawy PZP. Za klauzule społeczne uznaje się także tzw. zamówienia zastrzeżone, o których mowa w art. 94 ustawy PZP oraz zamówienia zastrzeżone przewidziane w ramach specjalnego reżimu udzielania zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi, udzielane na podstawie art. 361 ustawy PZP.

Zgodnie z zapisami ustawy PZP oraz „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” są Państwo zobowiązani do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców, a także do działania w sposób przejrzysty i proporcjonalny.

Jednocześnie, o ile jest to możliwe, są Państwo zobowiązani na mocy umowy o dofinansowanie uwzględniać aspekty środowiskowe lub społeczne przy udzielaniu zamówień na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych oraz zamówień realizowanych zgodnie z zasadą konkurencyjności.

Zgodnie z ustawą PZP najkorzystniejsza oferta może zostać wybrana na podstawie kryteriów jakościowych oraz ceny lub kosztu. Kryteriami jakościowymi mogą być w szczególności kryteria odnoszące się do jakości, w tym m.in. do:

- parametrów technicznych, właściwości estetycznych i funkcjonalnych takich jak dostępność dla osób niepełnosprawnych lub uwzględnianie potrzeb użytkowników;
- aspektów społecznych, w tym integracji zawodowej i społecznej osób, o których mowa w art. 94 ust. 1;

- aspektów środowiskowych, w tym efektywności energetycznej przedmiotu zamówienia.

UWAGA:

Zasady konkurencyjności nie stosuje się do zamówień, których przedmiotem są usługi sąsiedzkie, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, usługi asystenckie – świadczone osobiście przez osoby wskazane lub zaakceptowane przez uczestnika projektu.

Katalog przykładowych klauzul społecznych w ramach zamówienia:

- preferowanie wykonawców będących zakładami pracy chronionej, poprzez adekwatne zastosowanie kryterium oceny składanych ofert;
- preferowanie wykonawców zatrudniających osoby z niepełnosprawnościami, osoby bezrobotne, osoby młodociane, osoby pozbawione wolności lub zwalniane z zakładów karnych, mające trudności w integracji ze środowiskiem, osoby z zaburzeniami psychicznymi, osoby bezdomne, osoby, które uzyskały status uchodźcy, osoby będące członkami mniejszości znajdującej się w niekorzystnej sytuacji, o określonym procentowym wskaźniku zatrudnienia tych osób nie mniejszym niż 30% osób zatrudnionych u wykonawcy albo w jego jednostce, która będzie realizowała zamówienie;
- wykluczenie wykonawcy, którego prawomocnie skazano za wykroczenie przeciwko prawom pracownika lub wykroczenie przeciwko środowisku;
- wykluczenie wykonawcy, wobec którego wydano ostateczną decyzję administracyjną o naruszeniu obowiązków wynikających z przepisów prawa pracy, prawa ochrony środowiska lub przepisów o zabezpieczeniu społecznym;
- wymaganie zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane przez zamawiającego czynności w zakresie realizacji zamówienia, jeżeli wykonanie tych czynności polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy;
- w przypadku zamówień przeznaczonych do użytku osób fizycznych, w tym pracowników zamawiającego - sporządzenie opisu przedmiotu zamówienia z

uwzględnieniem wymagań w zakresie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami lub z uwzględnieniem potrzeb wszystkich użytkowników.

Katalog przykładowych klauzul środowiskowych w ramach zamówienia:

- ograniczenie zanieczyszczenia środowiska środkami czyszczącymi poprzez wymóg stosowania przyjaznych środowisku środków czyszczących przy świadczeniu usług sprzątania;
- przyjazne środowisku usługi cateringowe poprzez wymóg stosowania ekologicznych produktów przy realizacji usług cateringu;
- wydruk na papierze z makulatury lub na papierze z drewna pochodzącego ze zrównoważonej gospodarki drzewnej bądź też uwzględnienie w ramach udzielanych zamówień kosztów przypisanych ekologicznym efektom zewnętrznym przy zastosowaniu rachunku kosztów cyklu życia.

Jednostka sektora finansów publicznych, udzielając zamówienia publicznego, do którego ze względu na jego wartość nie stosuje się przepisów ustawy PZP, może zastrzec, że o udzielenie zamówienia publicznego mogą ubiegać się wyłącznie przedsiębiorstwa społeczne działające na podstawie ustawy lub właściwych przepisów państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, z uwzględnieniem art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Aby pomóc instytucjom zamawiającym w określaniu i udzielaniu zamówień publicznych na bardziej ekologiczne produkty, usługi i roboty budowlane, opracowano [środowiskowe kryteria](#) dotyczące zamówień publicznych w odniesieniu do 21 grup produktów i usług. Zalecamy, aby kryteria te wprowadzić do dokumentacji przetargowej.

Wspomniane kryteria dotyczące zielonych zamówień publicznych są regularnie poddawane przeglądowi i uaktualniane w celu uwzględnienia najnowszych danych naukowych dotyczących produktów, nowych technologii, zmian sytuacji na rynku oraz zmian w prawodawstwie.

Powinni Państwo rozważyć wykorzystanie opracowanych przez KE kryteriów oceny ofert, w szczególności jeżeli przedmiot zamówienia dotyczy poniższych branż:

- budownictwo (obejmujące surowce takie jak: drewno, aluminium, stal, beton, szkło, a także wyroby budowlane takie jak: okna, pokrycia ściennie i podłogowe, urządzenia grzewcze i chłodzące, aspekty dotyczące eksploataowania budynków

i wycofywania ich z eksploatacji, usługi utrzymania budynków, realizacja zamówień na roboty budowlane na miejscu);

- usługi gastronomiczne i cateringowe;
- transport i usługi transportowe;
- energetyka (w tym elektryka, ogrzewanie i chłodzenie z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii);
- urządzenia biurowe i komputery;
- odzież, uniformy i inne wyroby włókiennicze;
- papier i usługi drukarskie;
- meble;
- środki czyszczące i usługi w zakresie sprzątania;
- sprzęt wykorzystywany w służbie zdrowia.

W przypadku gdy rozpoczną Państwo realizację projektu na własne ryzyko przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu, muszą Państwo upublicznić zapytanie ofertowe w Bazie Konkurencyjności ([strona internetowa prowadzona przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego](#)).

24. Podstawy prawne oraz inne ważne dokumenty

Nabór jest prowadzony przede wszystkim w oparciu o niżej wymienione akty prawne, dokumenty programowe, a także inne dokumenty niewymienione, które dotyczą realizacji projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych:

1. [Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej \(TFUE; Dz.U.2004.90.864/2 z dnia 30 kwietnia 2004 r. ze zm.\);](#)
2. [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego](#)

- [na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej \(Dz. Urz. UE L z 2021 r. Nr 231/159 z dnia 30 czerwca 2021 r. ze zm.\);](#)
3. [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji \(Dz. Urz. UE L z 2021 r. nr 231/1 z dnia 30 czerwca 2021 r. ze zm.\);](#)
 4. [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie \(UE\) 2019/2088 \(Dz. Urz. UE L z 2020 r. Nr 198/13 z 22 czerwca 2020 r.\);](#)
 5. [Rozporządzenie Komisji \(UE\) nr 651/2014 z 17 czerwca 2014 roku uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu \(GBER; Dz. Urz. UE L z 2014 r. 187/1 z dnia 26 czerwca 2014 r. ze zm.\);](#)
 6. [Rozporządzenie Komisji \(UE\) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis \(Dz.U.U.E.L.2023.2831 z 15 grudnia 2023 r.\);](#)
 7. [Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko \(Dz. Urz. UE L z 2012 r. Nr 26.1 z dnia 28 stycznia 2012 r. ze zm., s. 1\);](#)
 8. [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE \(Dz. Urz. UE L z 2016 r. Nr 119/1 z dnia 04 maja 2016 r. ze zm.\) zwanym dalej RODO;](#)
 9. [Rozporządzenie Rady \(UE\) Nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczące środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuacją na Ukrainie \(Dz. Urz. UE.L.2014.229.1 z dnia 31 lipca 2014 r. ze zm.\);](#)
 10. [Rozporządzenie Rady \(UE\) Nr 2022/576 z dnia 8 kwietnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia \(UE\) nr 833/2014 dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie \(Dz. Urz. UE.L. 2022.111.1 z dnia 8 kwietnia 2022 r.\);](#)

11. [Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027](#) (Dz. U. z 2022 r., poz. 1079);
12. [Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko](#) (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112);
13. [Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej](#) (Dz. U. z 2023 r., poz. 702 ze zm.);
14. [Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych](#) (Dz. U. z 2024 r., poz. 1320);
15. [Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych](#) (Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 ze zm.);
16. [Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości](#) (Dz. U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.);
17. [Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług](#) (Dz. U. z 2024 r., poz. 361 ze zm., zwana w Regulaminie ustawą o VAT);
18. [Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej](#) (Dz. U. z 2022 r., poz. 902);
19. [Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego](#) (Dz. U. z 2024 r., poz. 572);
20. [Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi](#) (Dz. U. z 2024 r., poz. 935);
21. [Ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe](#) (Dz. U. z 2023 r., poz. 1640 ze zm.);
22. [Ustawa z 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych](#) (Dz. U. z 2023 r., poz. 1440);
23. [Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami](#) (Dz. U. z 2024 r., poz. 1411);
24. [Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych](#) (Dz.U. z 2024 r., poz. 44 ze zm.);
25. [Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego](#) (Dz. U. z 2024 r., poz. 917);

26. [Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary](#) (Dz.U. 2023 r., poz. 659 ze zm.);
27. [Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej](#) (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.);
28. [Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej](#) (Dz. U. z 2024 r. poz 113 ze zm.);
29. [Ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych](#) (Dz.U z 2024 r., poz. 1045 ze zm.);
30. [Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis](#) (Dz. U. z 2024 r., poz. 40 ze zm.);
31. [Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2022-2027](#) (Dz.U. z 2021 r., poz. 2422);
32. [Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko](#) (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.);
33. [Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 21 września 2022 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich](#) (Dz. U. z 2022 r., poz. 2055);
34. [Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027](#) (Dz. U. z 2024 r., poz. 598);
35. [Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030](#);
36. [Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027](#);
37. Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 przyjęty Uchwałą ZWD nr 1274/VII/24 z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie przyjęcia Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 ([adres strony internetowej, na której jest zamieszczony SZOP FEDS 2021-2027](#));
38. Kryteria wyboru projektów w ramach FEDS 2021-2027 przyjęte Uchwałą nr 118/24 KM FEDS z dnia 4 grudnia 2024 r. w sprawie zmiany uchwały nr 7/23 Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 z dnia 14 kwietnia 2023 r. w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów w

ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 dla naborów FST w zakresie działań 9.1 Transformacja społeczna oraz 9.3 Transformacja w edukacji ([adres strony internetowej, na której są zamieszczone kryteria wyboru projektów w ramach FEDS 2021-2027](#));

39. [Wytyczne Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej dotyczące wyboru projektów na lata 2021-2027](#);
40. [Wytyczne Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027](#);
41. [Wytyczne Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej dotyczące realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027](#);
42. [Wytyczne Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej dotyczące monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027](#);
43. [Wytyczne Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027](#);
44. [Wytyczne Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej dotyczące warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027](#);
45. [Wytyczne Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej dotyczących informacji i promocji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027](#).

25. Załączniki do Regulaminu

1. Kryteria wyboru projektów;
2. Lista wskaźników na poziomie projektu dla Działania 9.1, typ 9.1 A i 9.1.B;
3. Wzór umowy o dofinansowanie projektu;
4. Wzór decyzji o dofinansowanie projektu;
5. Wzór porozumienia o dofinansowanie projektu;
6. Podstawowe informacje dotyczące uzyskiwania kwalifikacji;
7. Standardy realizacji form wsparcia;
8. Minimalne standardy realizacji wsparcia w mieszkaniach z usługami oraz w mieszkaniach ze wsparciem w ramach FEDS 2021-2027.